

LOKĀLPLĀNOJUMS

Līgatnes papīrfabrikas teritorijai Pilsoņu ielā 1 un b/a, Līgatnē

Teritorijas pašreizējās izmantošanas apraksts un teritorijas attīstības
priekšnosacījumi

Kadastra apzīmējums: 4211 002 0004 un 4211 006 0026

Adrese: Pilsoņu iela 1 un b/a, Līgatne

Pasūtītājs: SIA "ER INVEST", reģ. Nr. 40203060343, Vasku iela 2, Rīga, LV-1006

Lokālpilānojuma izstrādes vadītājs: Cēsu novada domes Teritorijas plānošanas un stratēģiskās attīstības
nodaļas vadītāja

Izstrādātājs: SIA "METRUM", reģ. Nr. 40003388748, Ģertrūdes iela 47-3, Rīga, LV-1011

Projekta vadītājs: Māra Kalvāne

SATURA RĀDĪTĀJS

1. IEVADS	4
2. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶIS UN UZDEVUMI	4
3. APKAIMES UN TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS VĒSTURISKAIS KONTEKSTS	5
4. NOVIETOJUMS UN PAŠREIZĒJĀ IZMANTOŠANA	14
4.1. VALSTS AIZSARGĀJAMIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI	21
4.2. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS NOSACĪJUMI SASKAŅĀ AR LĪGATNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMU 2012.-2023. GADAM.....	24
4.3. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS NOSACĪJUMI SASKAŅĀ AR CĒSU NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJU 2022.-2036. GADAM	29
5. TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA	30
5.1. AUTOTRANSPORTA UN GĀJĒJU PLŪSMAS GALVENIE VIRZIENI	30
5.2. SABIEDRISKAIS TRANSPORTS.....	33
5.3. VELO INFRASTRUKTŪRA	33
6. DABAS UN VIDES KVALITĀTES ASPEKTI	34
6.1. GAUJAS NACIONĀLAIS PARKS.....	35
7. AIZSARGJOSLAS UN CITI APGRŪTINĀJUMI	38
PIELIKUMI	
1. KARTE "PAŠREIZĒJĀ TERITORIJAS IZMANTOŠANA"	
2. AINAVAS IZPĒTE	

PROJEKTA SASTĀVS:

1. Pašreizējās izmantošanas apraksts un teritorijas attīstības priekšnosacījumi
2. Paskaidrojuma raksts
3. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi
4. Grafiskā daļa
5. Pārskats par lokālpilnoņuma izstrādi

1. IEVADS

Lokālpilnojumuma izstrāde zemesgabaliem Līgatnē, Pilsoņu ielā 1 (kad. apz. 4211 002 0004 un 4211 006 0026) uzsākta pamatojoties uz Cēsu novada domes 2022. gada 6. oktobra lēmumu Nr. 579 "Par lokālpilnojumuma izstrādi Līgatnes papīrfabrikas teritorijai, Pilsoņu ielā 1, Līgatnē, grozot teritorijas plānojumu". 2023. gada 23. martā Cēsu novada domē ir pieņemts lēmums Nr. 139 "Par grozījumu Cēsu novada domes 2022. gada 06. oktobra lēmumā Nr. 579 "Par lokālpilnojumuma izstrādi Līgatnes papīrfabrikas teritorijai, Pilsoņu ielā 1, Līgatnē, grozot teritorijas plānojumu"" precizēt veicamā darba apjomu un detalizāciju, grozot iepriekš apstiprināto Lokālpilnojumuma Darba uzdevumu.

Lokālpilnojumums izstrādāts saskaņā ar 14.10.2014. Ministru kabineta (turpmāk – MK) noteikumiem Nr. 628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem", MK 30.04.2013. noteikumiem Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi", Aizsargjoslu likumu, Teritorijas attīstības plānošanas likumu u.c. spēkā esošiem normatīvajiem aktiem.

Saskaņā ar MK 14.10.2014. noteikumu Nr. 628 4. punktu, teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādei par informatīvu materiālu izmanto pastāvīgi aktualizējamo pašreizējās situācijas raksturojumu, pašreizējās situācijas materiālus iekļaujot atsevišķā sējumā.

Lokālpilnojumuma paskaidrojumu rakstā ir izmantoti SIA "METRUM" 2023. gadā uzņemtie fotoattēli.

2. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Lokālpilnojumuma izstrādes mērķis un uzdevumi ir noteikti darba uzdevumā lokālpilnojumuma izstrādei, kas apstiprināts ar Cēsu novada domes 2023. gada 23. marta lēmumu Nr. 139 (lēmuma pielikums – Darba uzdevums lokālpilnojumuma izstrādei).

Lokālpilnojumuma izstrādes **mērķis** ir mainīt teritorijas plānojumā noteikto atļauto teritorijas izmantošanu:

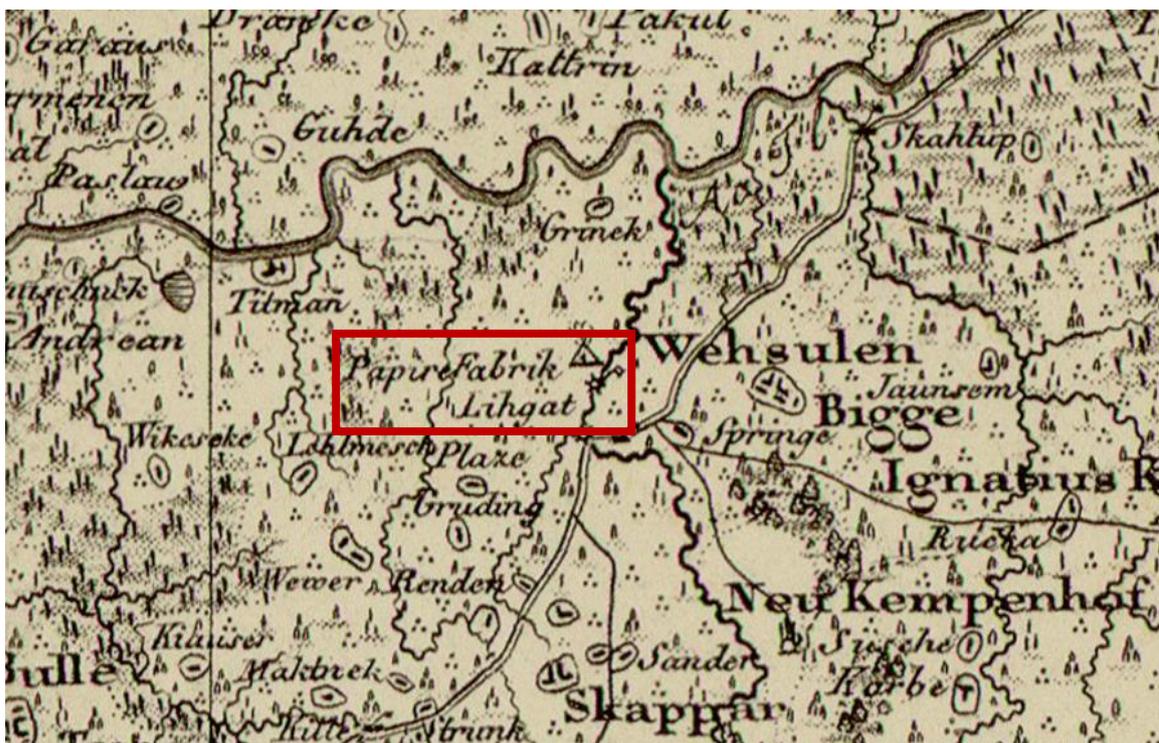
- Pilsoņu ielā 1, Līgatnē, kadastra numurs 4211 002 0004, no pašreizējās rūpniecības teritorijas (R1) uz jauktas centra apbūves teritoriju (JC), dabas un apstādījumu teritoriju (DA), transporta infrastruktūras teritorija (TR), tehniskās apbūves teritoriju (TA);
- Zemesgabalā ar kadastra numuru 4211 006 0026 no rūpniecības teritorijas (R1) un publiskās apbūves teritorijas (P) uz jauktas centra apbūves teritoriju (JC) un transporta infrastruktūras teritoriju (TR);

Kā galvenie lokālpilnojumā risināmie **uzdevumi** ir izvirzīti:

- Sniegt pamatojumu teritorijas plānojuma grozījumu nepieciešamībai;
- Izvērtēt lokālpilnojumuma teritorijā plānotās funkcionālās zonas ietekmi uz kaimiņu zemesgabalu pašreizējo un atļauto izmantošanu un attīstības iespējām;
- Projekta sastāvā izstrādāt teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus lokālpilnojumā ietvertajai teritorijai;
- Sniegt priekšlikumus zemes vienību ar kadastra apzīmējumiem 4211 002 0004 un 4211 006 0026, sadalīšanai atsevišķās zemes vienībās;
- Izstrādāt perspektīvās transporta infrastruktūras risinājumus, ņemot vērā plānojamās darbības raksturu un esošo situāciju;
- Izvērtēt esošās inženiertehniskās infrastruktūras nodrošinājuma atbilstību teritorijas perspektīvajai attīstībai;
- Atbilstoši mēroga noteiktībai precizēt apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem noteiktas aizsargjoslas, noteikt ielu sarkanās līnijas.

3. APKAIMES UN TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS VĒSTURISKAIS KONTEKSTS

Līgatnes pilsētas teritorija izsenis piederējusi pie Siguldas pilsnovada, līdz 1682. gadā Paltmales muiža kļuva par patstāvīgu vienību, iekļaujot savā teritorijā arī Līgatnes krogus un dzirnavas. *Ligates* nosaukums sākotnēji parādās zviedru laika dokumentos 17. gadsimta pirmajā pusē, kur ar tādu nosaukumu atrodams kādas mājas un krogs. Pēc Ziemeļu kara teritorija ilgi palikusi izpostīta, līdz likti pamati papīrfabrikai. Lokālpilnojumā teritorija atrodas Līgatnes pilsētas centrālajā daļā, kas līdz 1834. gadam bijusi pazīstama ar vācisko nosaukumu *Konrādsrūe* (*Conradsruhe*) vai *Ligat*. Pilsētas attīstība ir cieši saistīta ar Līgatnes papīrfabriku un tās attīstību.

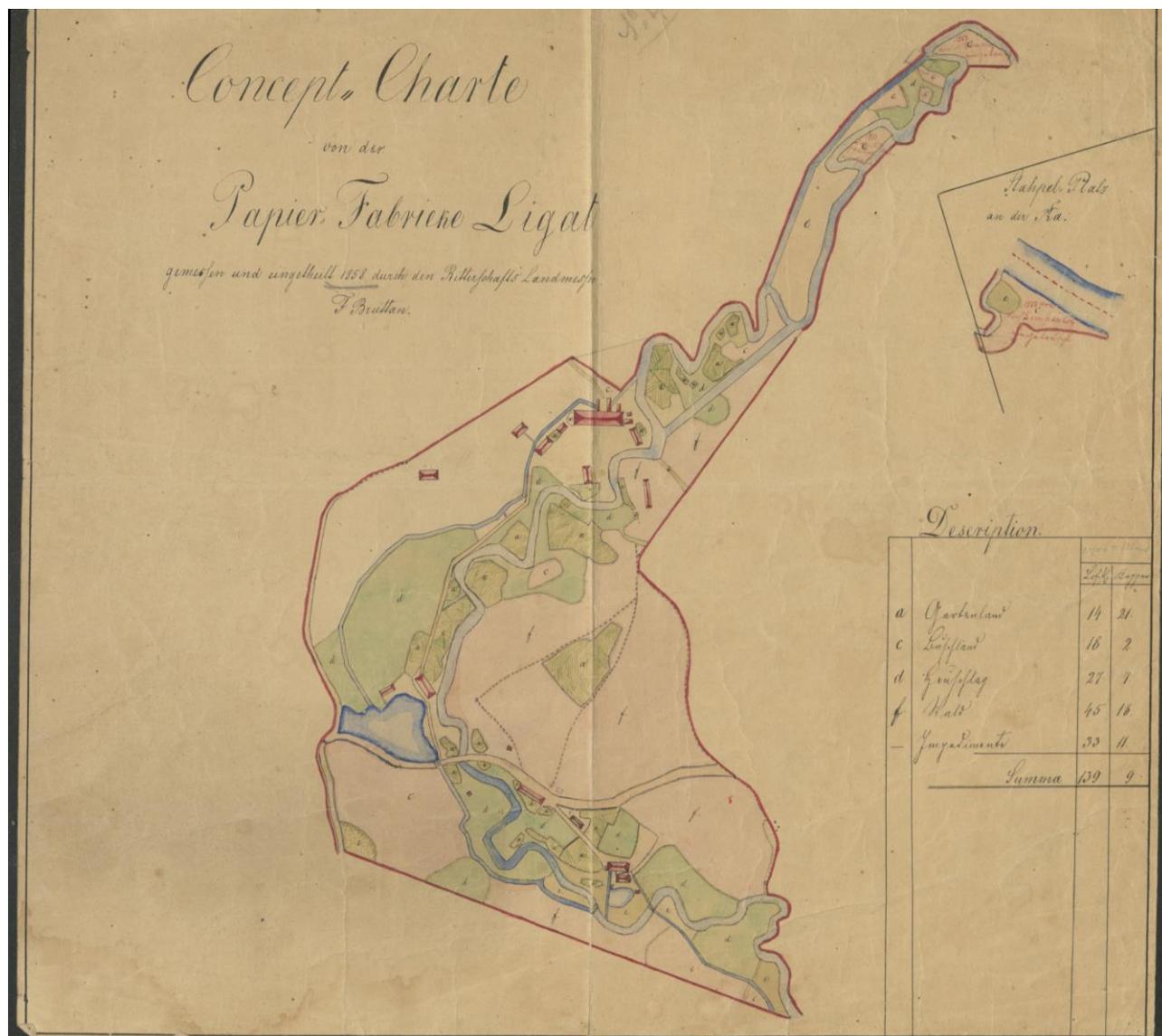

Attēls 1 Līgatne, 1839. gads. Avots: doties.lv

Līgatnes papīrfabrika bija pirmais papīrrūpniecības uzņēmums Latvijā, kas kļuva par nozīmīgu papīra ražošanas centru gan Latvijā, gan Krievijas Impērijā, un tās produkcija bija plaši pazīstama pasaulē. Ražošanas pirmsākumi saistāmi ar Paltmales muižas miltu dzirnavām, kas pārveidotas par papīra dzirnavām. 1814. gadā, Rīgas tirgotāji Justus Štorhs un Kārlis Kibers saņēma rentē gan Paltmales muižas dzirnavas, gan zemes gabalu pie Līgatnes upītes, kur aizsākta manufaktūras celtniecība. 1815.-1816. gadā tika uzceltas jaunas papīra dzirnavas – roku darbu fabrika jeb Ānfabrika (no vācu valodas *Handfabrik*), kur papīrs ticis ražots ar rokām no linu lupatām. Domājams, ka ap 1819. gadu celta dzīvojamā māja – vecā “kungu māja” (vācu valodā *Herrenhaus*) – Ķiberkalnā Kiberu ģimenes vajadzībām Parka ielā 1.

1829. gadā līdztekus papīra ražošanai Ānfabrikā, tiek rakti jauni kanāli, ezers-dīķis, un būvēta galvenā ražotne – vidusfabrika (no vācu valodas *Hauptfabrik*), kas 1830. gadā uzsāk darbību. Tiek ziņots, ka šajā laikā uzceltas: T-veida fabrikas galvenā ēka; zeļļu māja, vēlāk laboratorijas ēka kantora ziemeļu galā, kas otrā pasaules kara laikā nodegusi; mūra spīķeris kantora ēkas dienvidu galā; divas lielākas ēkas fabrikas pagalmā iepretim mūra spīķerim, tā laika ūdens uzstādījuma krastā; neliela celtnes ceļa malā, kas iet no dzirnavām uz fabriku; Ķiberkalnā bija jau uzcelta dzīvojamā māja, kā arī stajļu un kūts ēkas, kas visas pa daļai saglabājušās, kā arī citas ēkas. Blakus Līgatnes papīra rūpnīcai, virzienā uz Gaujas upi Remdēnu kalnā, atradies ķieģeļceplis.

1849. gadā tika iedarbināta pirmā papīra mašīna ar ūdens turbīnas piedziņu. 1856. gadā Paltmales muižu un papīrfabriku pārpirka Cēsu tiesnesis K. G. fon Grothuss, kas uzstādīja otro papīrmašīnu, un 1858.gadā nodibināja akciju sabiedrību "Līgatnes papīru fabriku kompānija". Šajā gadā atvērta skola papīrfabrikas bērniem Ķiberkalnā, tagadējā Gaujas ielā 2, kas celta uz Līgatnes māju zemes pirmā papīrfabrikas īpašnieka Kārļa Kibera laikā, pēc 1815. gada, un sākotnēji izmantota kā kantoris un noliktava. Gadu vēlāk tika uzsākta Lejas fabrikas būvniecība, kas paredzēta papīra masas sagatavošanai. Papildus būvēts kanāls ūdens pārvadei no Galvenās uz Lejas fabriku.

Attēls 2 Līgatnes papīrfabrikas plāns. 1858. gadā uzmērījis un iedalījis bruņniecības zemju mērnīeks F. Brutāns. Mērogs nav norādīts. Avots: dom.lndb.lv

Nākamo 20 gadu laikā, vairākkārtīgi nomainījās papīrfabrikas īpašnieki – 1863. gadā Līgatnes papīrfabrika bankrotē un to nopērk viens no akcionāriem Arturs fon Freitāgs-Loringhofs, 1864.gadā Rīgas tirgotājs Džons Armitsteds, bet 1865. gadā A/S "Rīgas rakstāmpapīru fabriku kompānija", kas Līgatnē sāka kokmasas ražošanu. Uzņēmumu pārdēvēja par "Rīgas papīrfabriku AS" (*Aktien-Gesellschaft Rigaer Papierfabrike*), kuras galvenā ražotne bija Juglas papīrfabrika. 1873. gadā Ānfabrikas bijusī papīra zāle pārtaisīta par dzīvokļiem un skolu, kā arī paplašināta kopējā teritorija. Piecus gadus vēlāk ziņots, ka Papīrfabrikā ietilpst 11 dzīvojamās ēkas, t.sk. 10 mūra celtnes ar kopējo iedzīvotāju skaitu – 494.

1884. gadā fabrika nodega, taču gada laikā tā tika atjaunota, iegādāta jauna papīrmašīna un ražošana atsākta. Bijušās dzīvojamās ēkas vietā fabrikas teritorijā uzcelta smēde ar pieguļošo zirgu kaltuvi un

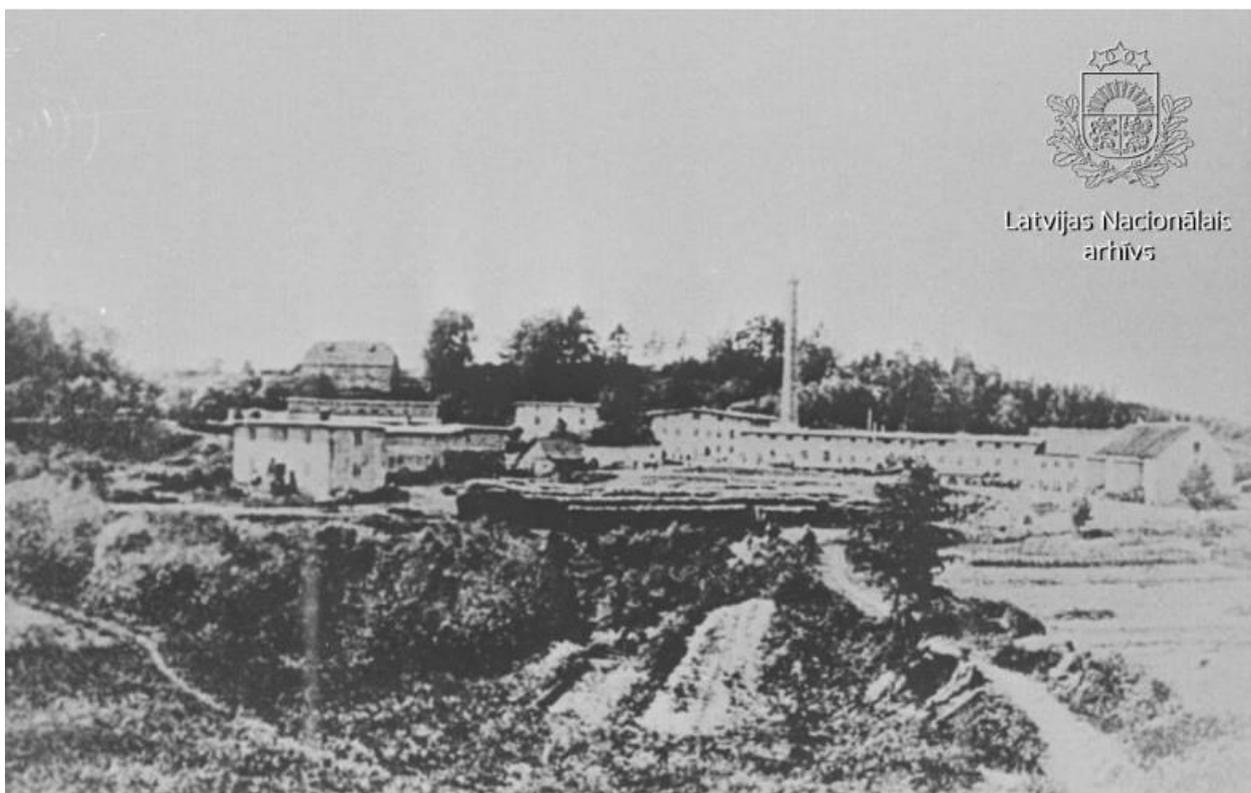
veltņu slīpēšanu. Pēc nodegšanas, fabrikas ēkas projektējis pirmais diplomētais latviešu arhitekts Jānis Frīdrihs Baumanis un viņa dēls gleznotājs Arturs Baumanis. Viņa vadībā eklektisma stilā no sarkanā ķieģeļa celtas arī smēde, veltņu slīpētava, remontu mehāniskā ceha ēka, kantora ēka, aptieka, kapliča Centra kapos.

1892. un 1896. gadā nopirkta arī otrā un trešā iekārta. Papīrfabrika turpina attīstīt Līgatni, regulāri iepērkot jaunus īpašumus, kuros izbūvē ne vien dzīvojamās ēkas, bet arī slimnīcu un dzemdību māju, kas abas tiek uzdāvinātas sabiedrībai. Tiek attīstīta un modernizēta arī pati fabrika, iekšējā transporta vajadzībām izbūvējot šaursliežu dzelzceļu. Tas apkalpoja visu fabrikas teritoriju sniedzoties līdz ražošanas ēkai teritorijas pašos ziemeļos, kā arī veidoja savienojumu ar fabriku un Augšlīgatni (skatīt 15. attēlu). Sākoties Pirmajam pasaules karam, darbība tiek pārtraukta, līdz 1921. gadam.

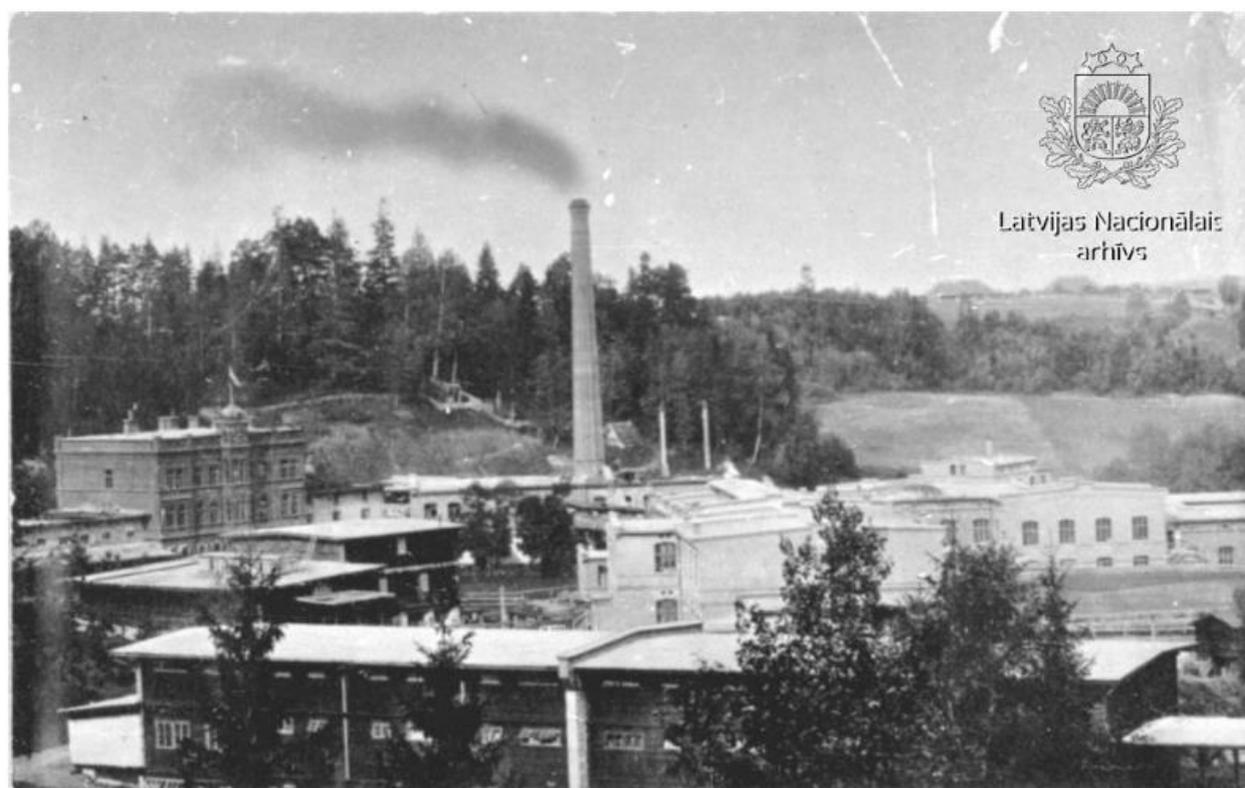

Attēls 3 Līgatnes papīrfabrikas un tās zemju plāns. 1899. gadā zīmējis Jurjevas apriņķa revidents, galma padomnieks V. Tālmanis. Iespieddarbs. Mērogs: 1 : 4200 jeb 50 asis = 1 angļu colla. Avots: dom.lndb.lv

1935. gadā apvienojot Sprīņu miestu ar papīrfabrikas miestu un nosauc par Līgatnes papīrfabrikas ciemu. Papīra ražošanas apmēri tiek palielināti, līdz 1939. gadam, kad sākās 2. pasaules karš. Atkāpjoties vācu armijai 1944. gada rudenī daļa fabrikas tiek saspridzināta, t. sk. arī tilts pār Gauju, taču ēkas tiek ātri atjaunotas un pusgadu vēlāk ražošana atsākas. Periodā līdz 1987. gadam Līgatnē fabrika uzceļ desmitiem dzīvojamās ēkas, kā arī citas ēkas.

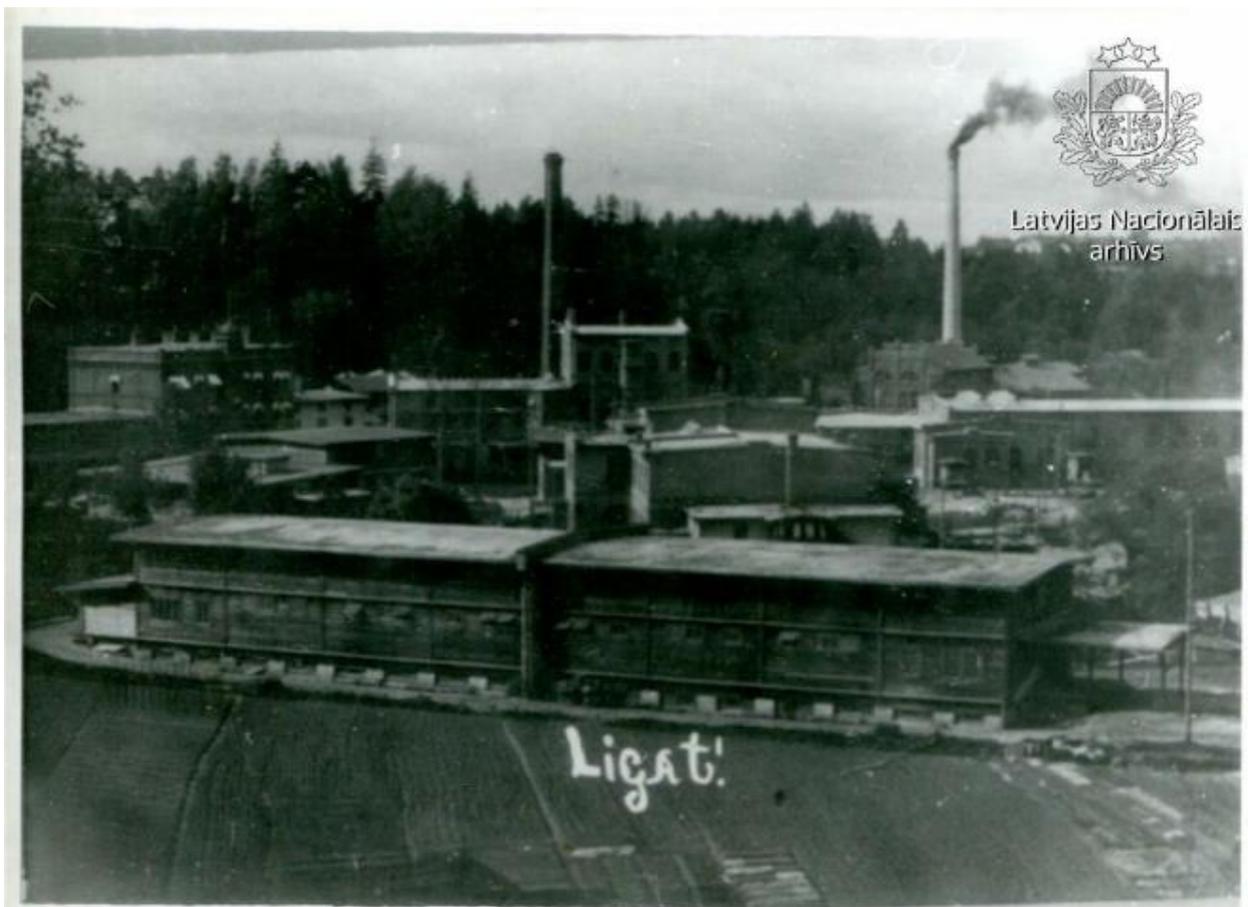
Attēls 4 Akciju sabiedrības "Līgatnes papīru fabriku kompānija" papīrfabrikas teritorija un ēkas Līgatnē. Fotoatklātne. 1882. gads. Avots: Latvijas Nacionālais arhīvs, www.redzidzirdilatviju.lv.

Attēls 5 Akciju sabiedrības "Līgatnes papīru fabriku kompānija" papīrfabrikas teritorija un ēkas Līgatnē. 1910.-1914. gads. Avots: Latvijas Nacionālais arhīvs, www.redzidzirdilatviju.lv.

Attēls 6 Akciju sabiedrības "Līgatnes papīru fabriku kompānija" papīrfabrikas teritorija un ēkas Līgatnē. 1910.-1914. gads. Avots: Latvijas Nacionālais arhīvs, www.redzidzirdilatviju.lv.

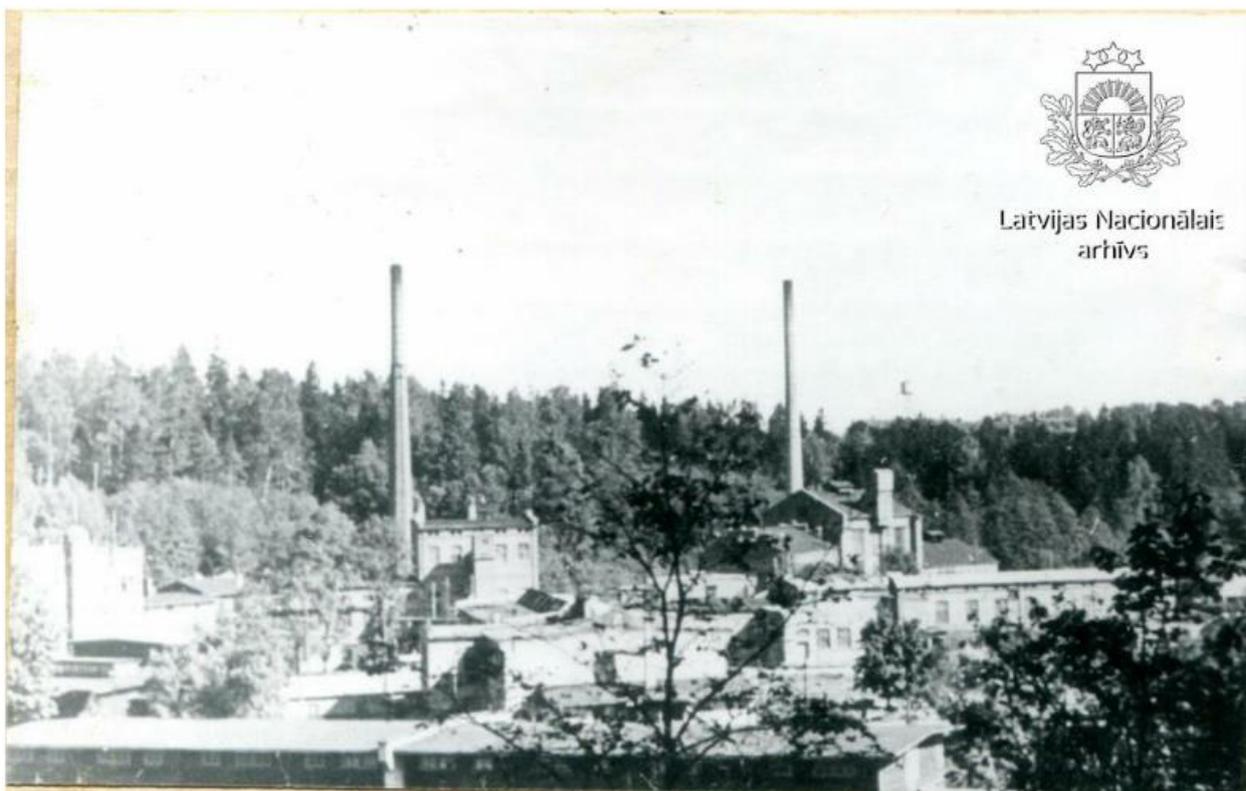
Attēls 7 Līgatnes papīrfabrikas, korpusi. 1920-1929. gads. Avots: Latvijas Nacionālais arhīvs, www.redzidzirdilatviju.lv.

Attēls 8 Līgatnes papīrfabrikas pagalmi. Autobusi, strādnieki. 1930.-1939. gads. Avots: Latvijas Nacionālais arhīvs, www.redzidirdilatviju.lv.

Attēls 9 Līgatnes papīrfabrikas, korpusi. 1934. gads. Avots: Latvijas Nacionālais arhīvs, www.redzidirdilatviju.lv.

Attēls 10 Līgatnes papīrfabrika. 1938. gads. Avots: Latvijas Nacionālais arhīvs, www.redzidzirdilatviju.lv.

Attēls 11 Līgatnes papīra fabrika (Lejas fabrika / Beiverk). 1938. gads. Avots: Latvijas Nacionālais arhīvs, www.redzidzirdilatviju.lv.

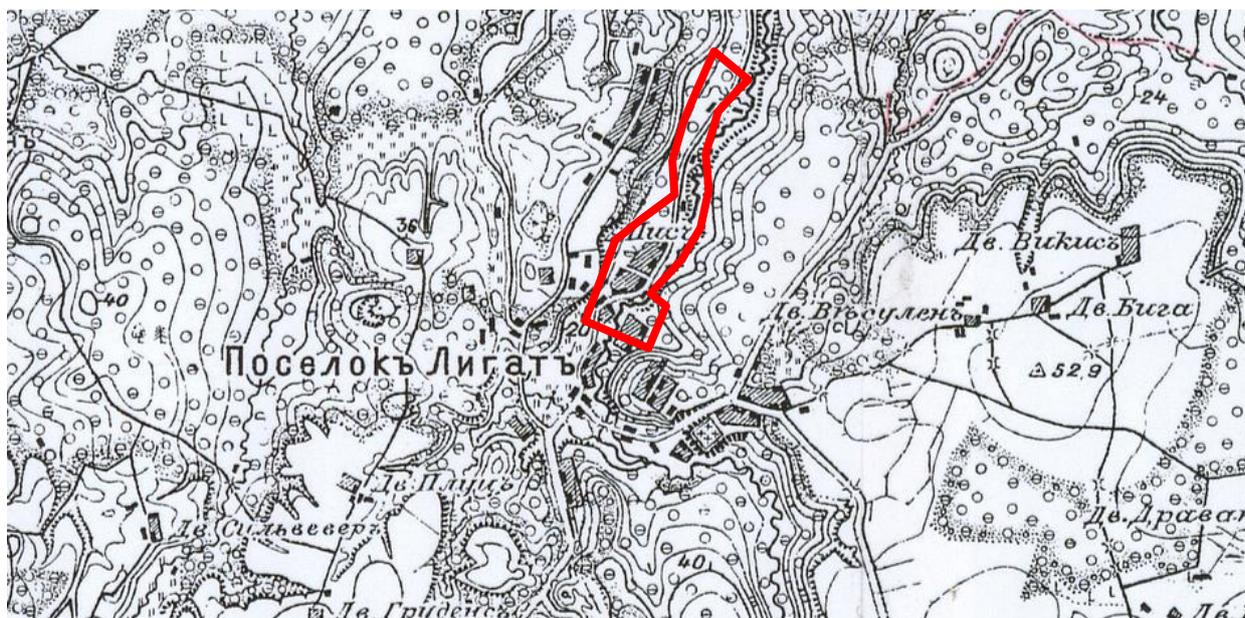
Latvijas Nacionālais
arhīvs

Attēls 12 Līgatnes papīra fabrikas darbinieki latviešu tautas tērpos Līgo svētkos. 1949-1950. gads. Avots: Latvijas Nacionālais arhīvs, www.redzidzirdilatviju.lv.

Latvijas Nacionālais
arhīvs

Attēls 13 Akciju sabiedrības "Līgatnes papīru fabriku kompānija" papīrfabrikas Līgatnē strādnieku dzīvojamā māja. 1910 – 1914. gads. Avots: Latvijas Nacionālais arhīvs, www.redzidzirdilatviju.lv.

Attēls 14 Lokālpilnvaras teritorija, 1908. gads. Avots: dodies.lv

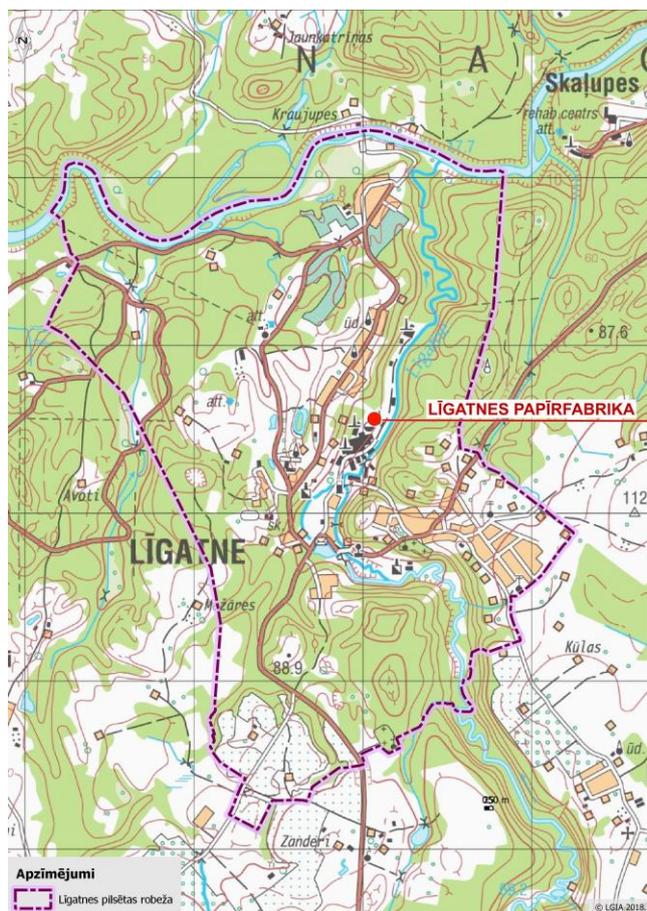
1993. gadā papīrfabrika daļēji nodega, taču ar valsts un iedzīvotāju finansiālu atbalstu to atjaunoja. Ražošana ar mainīgiem panākumiem norisinājās līdz 2013. gadam, kad finansiālo grūtību dēļ tā tika pārtraukta. Drīz pēc tam, 2016. gadā uzņēmums likvidēts.

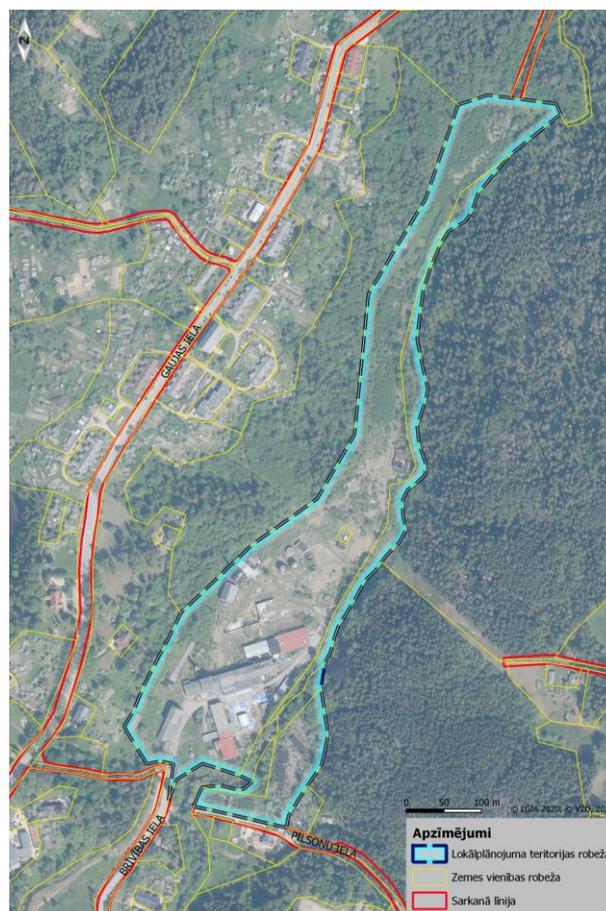
Attēls 15 Lokālpilnvaras teritorija, 1986. gads. Avots: dodies.lv

4. NOVIETOJUMS UN PAŠREIZĒJĀ IZMANTOŠANA

Lokālpilnojumuma teritorija atrodas Cēsu novadā, Līgatnes pilsētas ziemeļu daļā, Līgatnes upes krastos, ar kopējo platību 10,3278 ha (skatīt 16A. un 16B. attēlu). Lokālpilnojumuma teritorija iekļautie nekustamie īpašumi pieder juridiskai personai vai pašvaldībai (skatīt 17A. attēlu). Ap lokālpilnojumuma teritoriju noteikta lokālpilnojumuma izpētes teritorija, kas ietver pašvaldībai piederošos nekustamos īpašumus ar kadastra numuriem 4211 002 0202, 4211 002 0037, 4211 006 0200, 4211 002 0200, 4211 002 0203, 4211 002 0921 (Beiverkas iela), kas papildus tika izvērtēta teritorijas apsekošanas laikā (skatīt 2. ilustrāciju un 18.-33. attēlu).

Attēls 16A Lokālpilnojumuma teritorija Līgatnes pilsētā.

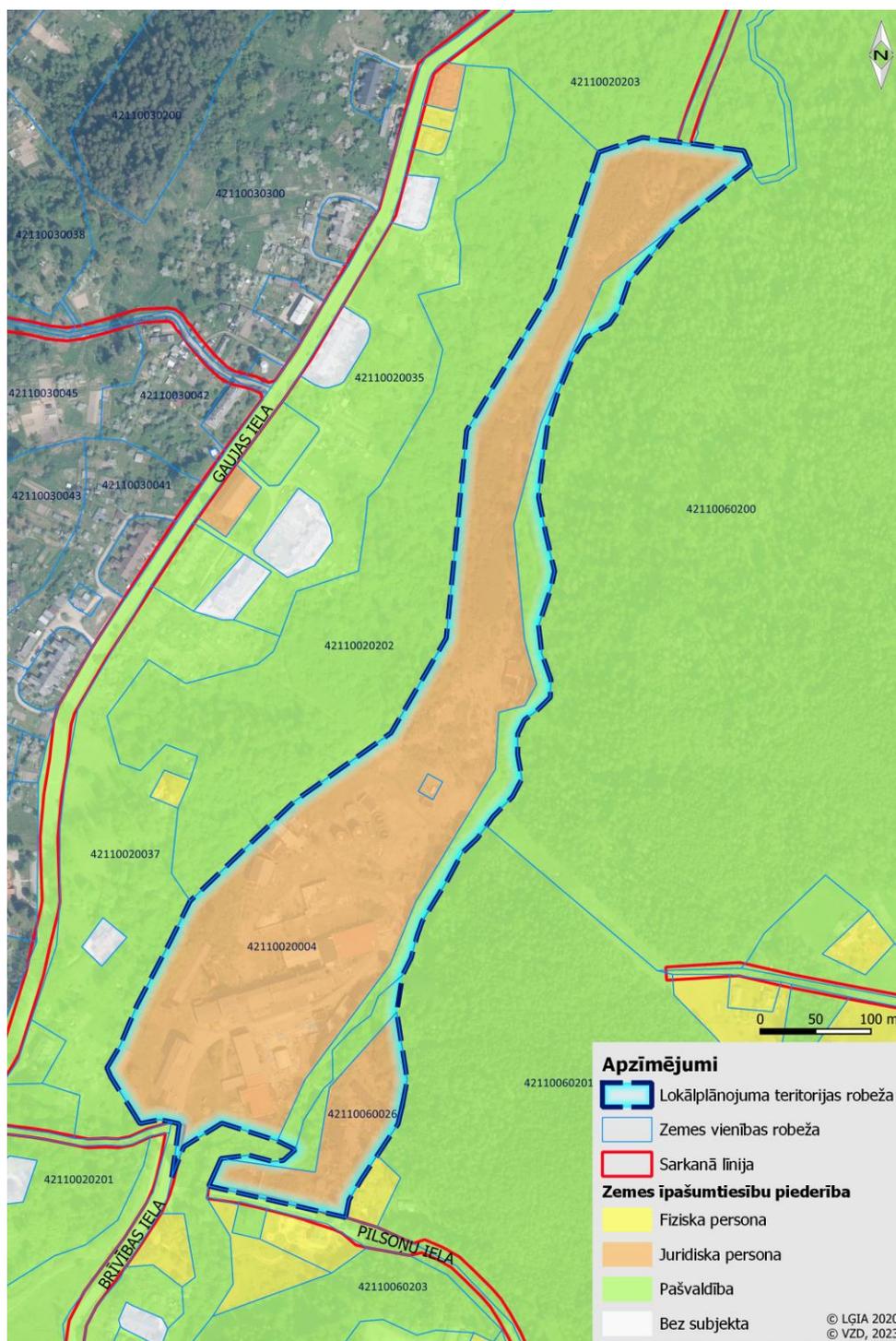
Attēls 16B Lokālpilnojumuma teritorija.

Teritorijā atrodas ēkas un inženierbūves – daļa no tām pilnībā vai daļēji nojauktas, vai degradējušās un nav izmantojamas. Balstoties uz teritorijas apsekošanas laikā veiktajiem novērojumiem, daļa esošo būvju tiek izmantotas saimnieciskai darbībai un vēsturiskajā rūpnīcas ēkā norisinās veco iekārtu atjaunošanas darbi. Saskaņā ar pieejamo būvju tehnisko inventarizāciju, kas veikta 2001. gada 23. oktobrī (ēku ekspluatācijā nodošanas gadi nav precīzi, skat. Kultūrvēsturiskās izpētes daļu), teritorijā atrodas:

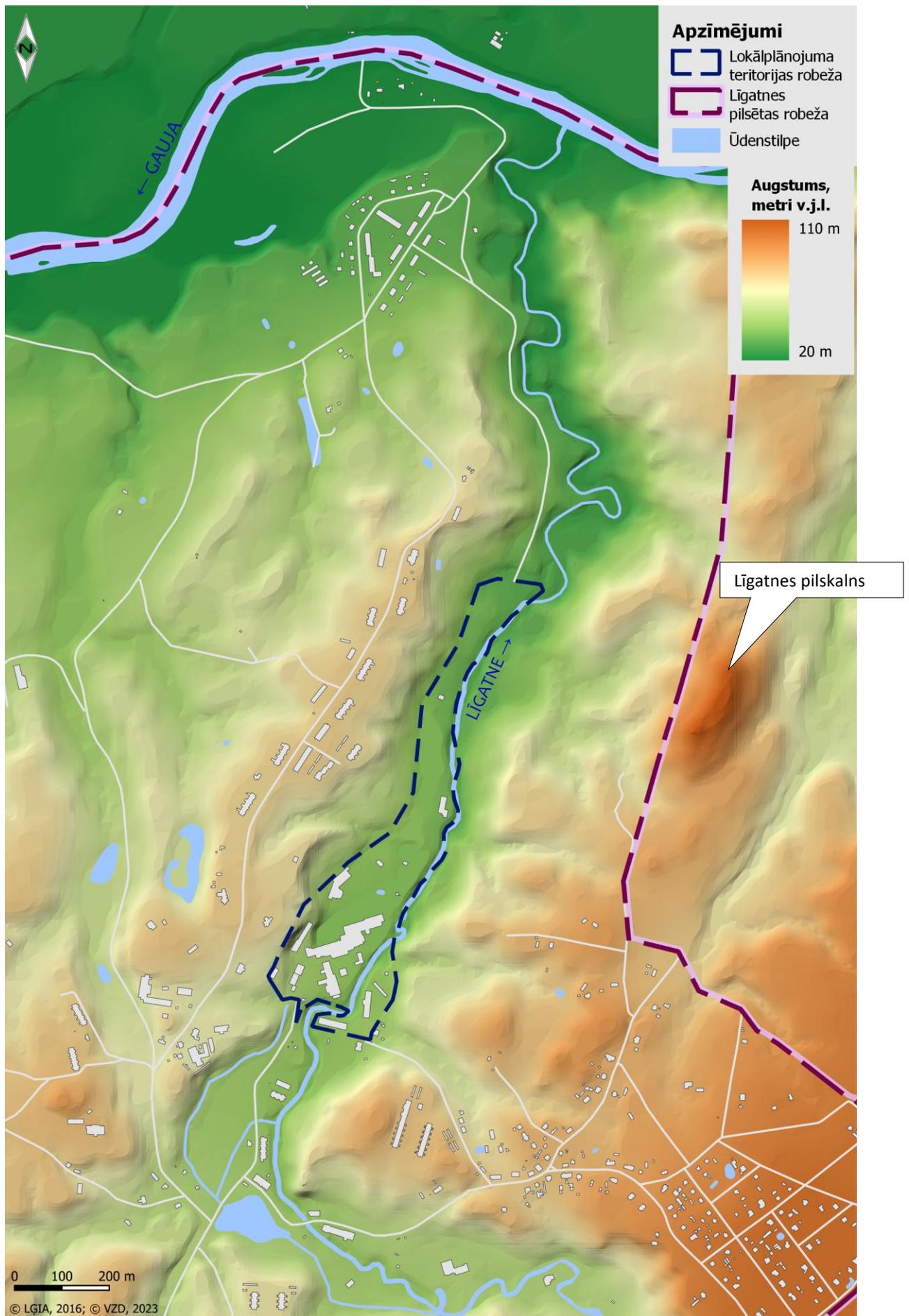
1. Administratīva ēka (4211 002 0004 001), kura ekspluatācijā nodota 1949. gadā;
2. Noliktava (4211 002 0004 002), kura ekspluatācijā nodota 1861. gadā;
3. Ēdnīca (4211 002 0004 003), kura ekspluatācijā nodota 1861. gadā;
4. Noliktava (4211 002 0004 005), kura ekspluatācijā nodota 1861. gadā;
5. Attīrīšanas stacija (4211 002 0004 006), kura ekspluatācijā nodota 1946. gadā;
6. Remontu-mehāniskais cehs (4211 002 0004 007), kurš ekspluatācijā nodots 1891. gadā;
7. Dzīvojamā māja (4211 002 0004 008), kura ekspluatācijā nodota 1891. gadā;
8. Darbnīca 4211 002 0004 010), kura ekspluatācijā nodota 1891. gadā;
9. Galvenais ražošanas korpuss ar noliktavām (4211 002 0004 012), kurš ekspluatācijā nodots 1830. gadā;
10. Katlu māja (4211 002 0004 014), kura ekspluatācijā nodota 1904. gadā.

11. Ugunsdzēsības depo (4211 002 0004 017), kurš ekspluatācijā nodots 1861. gadā;
12. Transformatoru apakšstacija (4211 002 0004 026), kura ekspluatācijā nodota 1990. gadā;
13. Garāžas darbnīca (4211 006 0026 002), kura ekspluatācijā nodota 1951. gadā;
14. Noliktava (4211 006 0026 003), kura ekspluatācijā nodota 1970. gadā;
15. Noliktava (4211 006 0026 004), kura ekspluatācijā nodota 1970. gadā.

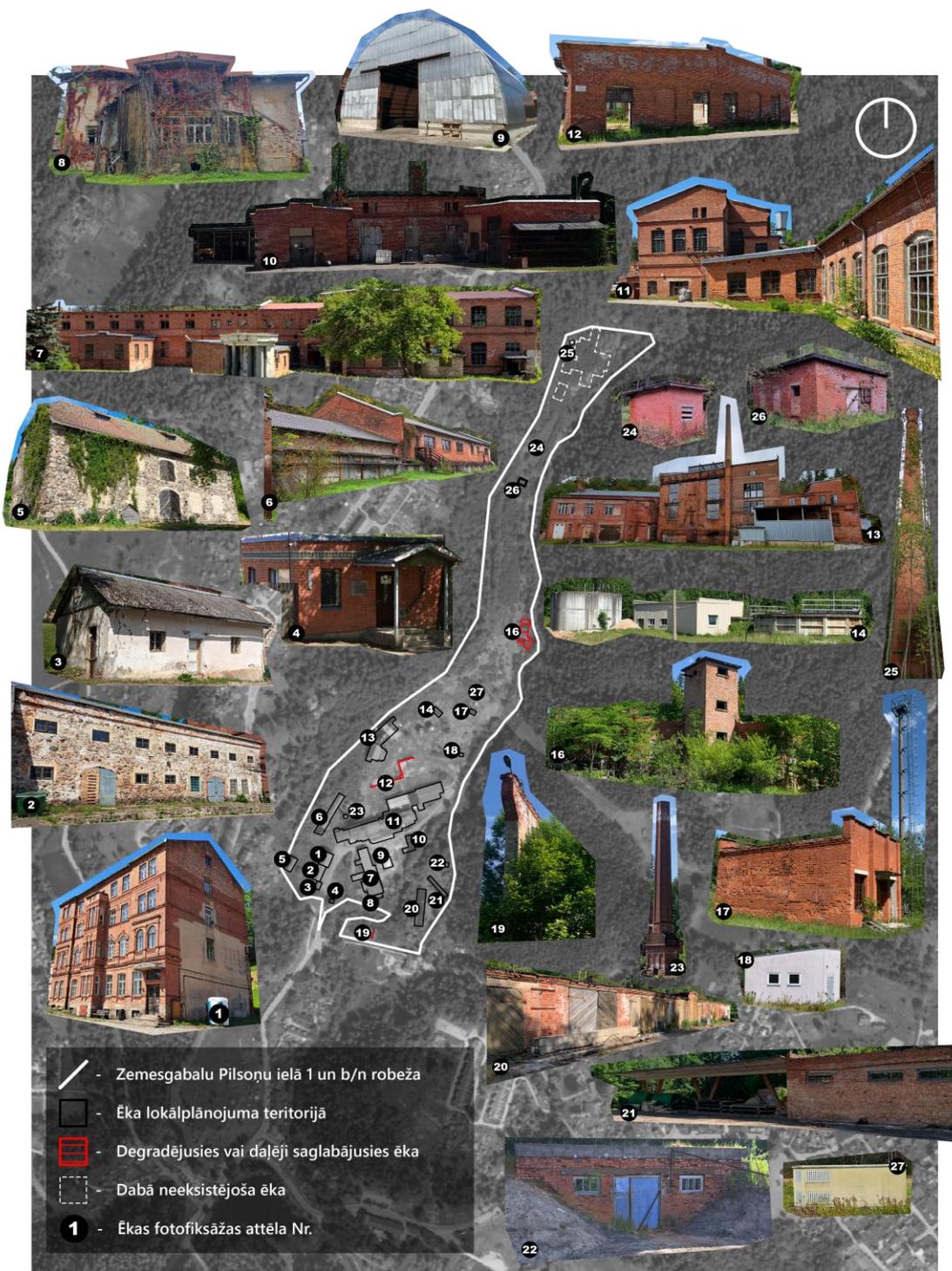
Lai gan saskaņā ar kadastrs.lv pieejamajiem datiem ēku un inženierbūvju kopējais skaits pārsniedz 20 (skatīt 1. ilustrāciju), pieejamā informācija neatbilst esošajai situācijai dabā – daļai ēku saglabājušās ir tikai atsevišķas sienas vai arī tās ir nojauktas pilnībā. Veicot teritorijas un ēku kultūrvēsturisko izpēti, tika secināts, ka ēku tehniskajās inventarizācijās norādītais ekspluatācijā nodošanas gads var nesakrist ar ēku sākotnējo būvperiodu, bet norādīts uz laiku, kad veikta ēkas pārbūve.

Attēls 17A Lokālpilnošanas un tā apkārtnes teritorijas īpašumtiesību piederība

Attēls 17B Lokālpilnvarotības un tā apkārtnes teritorijas reljefs

Ilustrācija 1 Ēku stāvoklis un izvietojums lokālplānojuma teritorijā. Avots: METRUM.

Lokālplānojuma teritorijas apsekošanas laikā veikta fotofiksācija. 2. ilustrācija norāda attēlu uzņemšanas vietu un skata virzienu.

Ilustrācija 2 Skatu punkti to virziens lokālplānojuma teritorijā. Avots: METRUM.

Attēls 17 Skats uz fabrikas ēku no austrumiem [skatu punkts un virziens Nr. 18]. Avots: METRUM.

Attēls 18 Skats uz centrālo laukumu [16]. Avots: METRUM.

Teritorijā nav uzstādīti labiekārtojuma elementi, ar izņēmumu atsevišķi laternu stabi vai laternas piestiprinātas pie ēkām (skatīt 20. un 21. attēlu).

Attēls 19 Skats uz ēku centrālajā laukumā [17]. Avots: METRUM.

Attēls 20 Laternas stabs teritorijas centrālajā daļā [20]. Avots: METRUM.

Teritorijā ir esoši inženiertīkli, kas ēkas nodrošināja ar elektroapgādi, vietējo centrālo apkuri, centralizēto kanalizāciju un ūdens apgādi (skatīt 47. un 48. attēlu).

Saskaņā ar Valsts ģeodēziskā tīkla datubāzē pieejamajiem datiem 2023. gada 19. maijā, lokālpārplānojuma teritorijā nav valsts ģeodēziskā tīkla punktu.

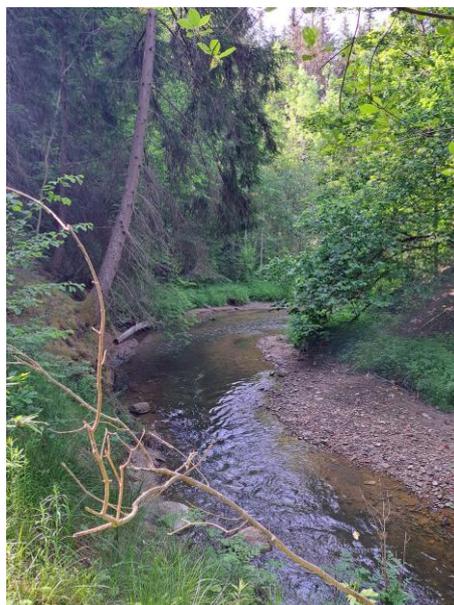
Attēls 21 Skats uz lokālpilnojumā teritoriju b/n, no dienvidiem uz ziemeļiem [3]. Avots: METRUM.

Attēls 22 Skats uz lokālpilnojumā teritoriju b/n, no dienvidiem uz ziemeļiem [4]. Avots: METRUM.

Attēls 23 Lokālpilnojumā teritorijas izpētes teritorija. Līgatnes upes labais krasts – taka [6]. Avots: METRUM.

Attēls 24 Lokālpilnojumā teritorijas izpētes teritorija. Līgatnes upes labais krasts – Līgatnes upe [10]. Avots: METRUM.

Attēls 25 Lokālpilnojumā teritorija. Līgatnes upes kreisā krasta pagrabā [11]. Avots: METRUM.

Attēls 26 Lokālpilnojumā teritorijas izpētes teritorija. Skats no Līgatnes upes labā krasta uz kreisā krasta izbūvēto krastmalu [12]. Avots: METRUM.

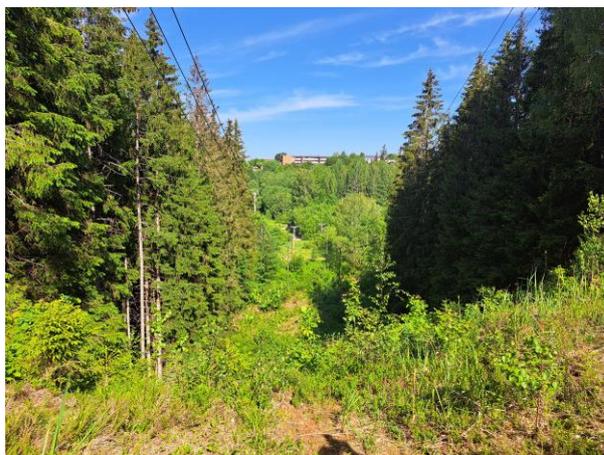
Attēls 27 Lokālpilnplānojuma teritorijas izpētes teritorija. Līgatnes upes labais krasts – pastaigu taka [7]. Avots: METRUM.

Attēls 28 Lokālpilnplānojuma teritorijas izpētes teritorija. Līgatnes upes labais krasts – klinšu atsegums [13]. Avots: METRUM.

Attēls 29 Skats no lokālpilnplānojuma teritorijas uz tās izpētes teritoriju – krauja pie Līgatnes upes [30]. Avots: METRUM.

Attēls 30 Lokālpilnplānojuma teritorijas izpētes teritorija. Līgatnes upes labais krasts – elektrolīnijas trase, skats uz ieleju [9]. Avots: METRUM.

4.1. VALSTS AIZSARGĀJAMIE KULTŪRAS PIEMINEKĻI

Lokālpilnplānojuma teritorija ietilpst Valsts nozīmes kultūras pieminekļī “Līgatnes papīrfabrikas ciemata vēsturiskais centrs” (valsts aizsardzības Nr. 7427) – skatīt 34. attēlu.

Līdz ar Līgatnes papīrfabriku, attīstījās arī papīrfabrikas ciemats, kas ietilpst lokālpilnplānojuma izpētes teritorijā. Līdz mūsdienām veiksmīgi ir saglabājušās ēkas – strādnieku mājas, arī aptieka, skola, slimnīca (mūsdienās aprūpes centrs), papīrfabrikas klubs (kultūras nams) un dzemdību nams “Wilhelma” (mūsdienās restorāns Pavāru māja – skatīt 32. attēlu). 2022. gadā, minētajam kultūras piemineklim izstrādātas vadlīnijas Līgatnes papīrfabrikas vēsturisko koka dzīvojamo ēku saglabāšanai, atjaunošanai un pārbūvei.

Valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļī, kā saglabājamās vērtības minētas:

- panorāma, siluets, ielu ainava, kas nosaka ēku apjomu;
- jumtu ainava – nosaka jumta formu, iesegumu;
- raksturīgo tradicionālo materiālu lietojums – sienu apdare, logi, durvis;
- apbūves elementu vēsturiskā patina, autentiskums – labākais autentiskuma saglabāšanas veids ir ēku un to elementu konservācija un restaurācija. Nolietojušos detaļu nomaina pieļaujama izņēmuma gadījumos, kad nav iespējams saglabāt autentiskās detaļas, un veicama kopējot nomaināmo detaļu.

Attēls 31 Skats uz restorānu Pavāru māja (lokālplānojuma izpētes teritorija) [2]. Avots: METRUM.

Attēls 32 Skats uz papīrfabriku no Līgatnes upes labā krasta kraujas [8]. Avots: METRUM.

Valsts nozīmes kultūras piemineklim “Līgatnes papīrfabrikas ciemata vēsturiskais centrs” noteikts aizsardzības zonas uzturēšanas režīms, kas galvenokārt ir attiecināms uz lokālplānojuma izpētes teritoriju.

Lokālplānojuma teritorijas ziemeļaustrumu daļa ir iekļauta Valsts nozīmes arheoloģiskā pieminekļa “Līgatnes pilskalns” (valsts aizsardzības Nr. 485) 500 m aizsargjoslas (aizsardzības zonas) teritorijā – skatīt 34. attēlu. Līgatnes pilskalns atrodas Līgatnes upes labajā krastā, ~400 m attālumā no lokālplānojuma teritorijas, un tas atrodas tuvākās apkārtnes augstākajā vietā (skatīt 17B. attēlu). Ņemot vērā, ka lokālplānojuma teritorija atrodas Līgatnes upes ielejā un upes pretējā krastā, pirmšķietami tā nav saistīta ar Līgatnes pilskalnu un tā vēsturi, kā arī plānotā darbība lokālplānojuma teritorijā neietekmēs Līgatnes pilskalna kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu.

Valsts nozīmes arheoloģiskā pieminekļa “Līgatnes pilskalns” Aizsardzības zonas uzturēšanas režīms

1. Kultūras pieminekļa aizsardzības zonā saglabājama:

1.2. Kultūras pieminekļa (izņemot iekštelpās esoša) apkārtnes raksturīgā ainava (ko veido tās elementi – ceļu tīkls ar vēsturisko ieseguma veidu, stādījumi, alejas, meži, lauki, pļavas, to kontūras, raksturīgā veģetācija, vēsturiski raksturīgā apbūve, vēsturiskais labiekārtojuma raksturs, vēsturiskas inženierbūves).

1.3. Vēsturiskais zemes reljefs kultūras pieminekļa tiešā tuvumā.

1.5. Piekļūšanas iespēja kultūras piemineklim (brīva vai daļēji ierobežota).

1.6. Kultūras pieminekļa netraucētas uztveres iespēja no tradicionāliem vai nozīmīgiem skatu punktiem.

1.7. Raksturīgā, vēsturiski nozīmīgā ainava skatā no kultūras pieminekļa.

2. Lietojot un uzturoties kultūras pieminekļa aizsardzības zonā jāņem vērā:

2.1. Jaunu kultūras pieminekļa daļu atklāšanas iespējamība.

2.3. Kultūras piemineklim labvēlīga hidroloģiskā režīma nepieciešamība.

3. Aizsardzības zonā aizliegts:

3.1. Veikt darbības, kas iznīcina vai būtiski pārveido kultūras pieminekļa aizsardzības zonā saglabājamās vērtības.

3.2. Ierīkot atkritumu glabāšanas poligonus.

3.3. Veikt darbības, kas izraisa grunts pārvietošanos vai noslīdējumus kultūras pieminekļa tiešā tuvumā.

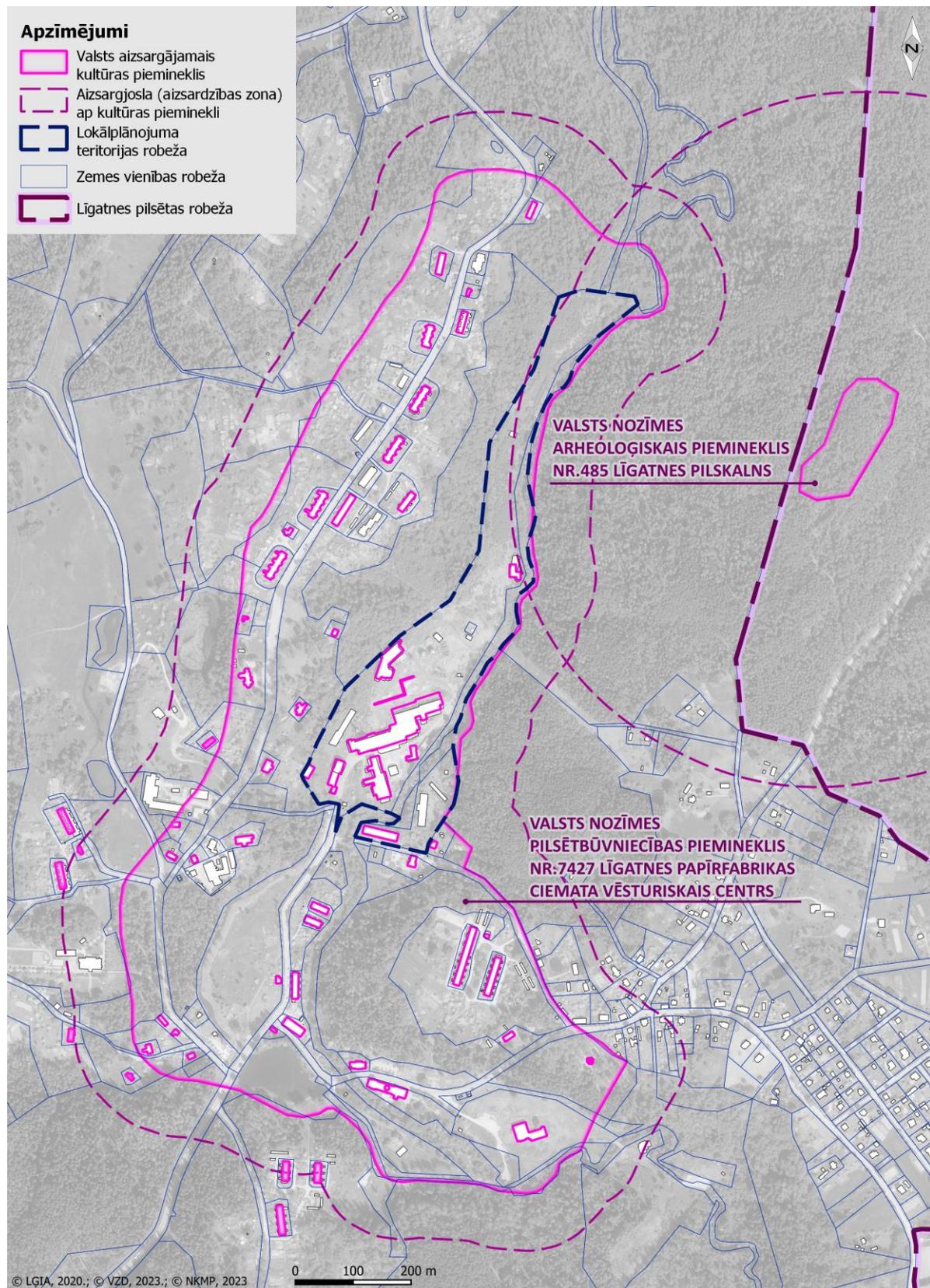
3.4. Glabāt vai izvietot sprāgstvielas vai viegli uzliesmojošas vielas, izņemot tam speciāli paredzētās vietās.

3.5. Glabāt vai izliet ķīmiski aktīvas vai koroziju izraisošas vielas.

3.7. Izvietot lopbarības, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu, celtniecības materiālu un cita veida materiālu glabātavas, kas pārveido kultūras piemineklim raksturīgo ainavu, izņemot šim nolūkam īpaši paredzētās un iekārtotās vietas.

3.8. Palielināt transporta slodzi, kas negatīvi ietekmē kultūras pieminekļa saglabāšanu.

3.9. Bez NKMP atļaujas veikt senlietu meklēšanu

Attēls 33 Kultūras pieminekļi. Avots: mantojums.lv

4.2. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS NOSACĪJUMI SASKAŅĀ AR LĪGATNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMU 2012.-2023. GADAM

Saskaņā ar spēkā esošo Līgatnes novada teritorijas plānojumu 2012.-2023.gadam (turpmāk – Līgatnes TP) zemesgabala daļas Pilsoņu ielā 1, kā arī daļa no teritorijas b/a atrodas “Rūpniecības teritorijā (R1)”. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus “**Rūpniecības teritorijā (R1)**” ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru, kā arī mazināt varbūtējo negatīvo ietekmi uz citām teritorijām.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:

- Rūpnieciskās ražošanas uzņēmuma ēka;
- Lauksaimniecības un lopkopības produkcijas pārstrādes uzņēmuma ēka;
- Pārtikas ražošanas un pārstrādes uzņēmuma ēka;
- Kokapstrādes uzņēmuma ēka;
- Energoapgādes uzņēmuma ēka;
- Noliktava, darbnīca, garāža, katlu māja;
- Vairumtirdzniecības iestāde;
- Tirdzniecības un/vai pakalpojumu objekts, birojs, tirdzniecības noliktava, automašīnu tehniskās apkopes stacija un remonta ēka);
- Stiklota siltumnīca un apkalpes ēka;
- Palīgēka;
- Biroju ēka;
- Transporta līdzekļu garāža;
- Ugunsdzēsēju depo;
- Autostāvvietā;
- Ūdeņu teritorija;
- Inženiertehniskās apgādes tīkli un būves;
- Alternatīvās enerģijas ieguves objekts
- Teritorijas papildizmantošanas veidi nav noteikti.

Teritorijai ir noteikti šādi apbūves parametri:

- maksimālais apbūves augstums – nedrīkst pārsniegt 15 m, palīgēkām – 8 m;
- maksimālais apbūves blīvums – nedrīkst pārsniegt 70%;
- brīvā zaļā teritorija – 40%;
- maksimālais stāvu skaits – 3 stāvi, palīgēkām – 1 stāvs un jumta izbūve.

Teritorija b/a daļēji atrodas arī “**Publiskās apbūves teritorijā (P)**”, ko nosaka ar mērķi nodrošināt komerciālu, nekomerciālu publiska rakstura iestāžu un objektu izvietojumam un funkcionēšanai atbilstošu teritorijas organizāciju, apbūves struktūru un transporta infrastruktūru.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:

- Pārvaldes iestāde;
- Izglītības iestāde;
- Kultūras iestāde;
- Bibliotēka;
- Reliģijas iestāde;
- Ārstniecības un sociālās aprūpes iestāde;
- Sporta būve;
- Viesnīca, viesu māja, motelis un cita īslaicīgas apmešanās ēka atpūtai un brīvdienu pavadīšanai;

- Policijas un ugunsdzēsības dienesta ēka;
- Banka;
- Biroju ēka un cits ar komercdarbību saistīts objekts;
- Sabiedriskās ēdināšanas iestāde t.sk. vasaras tipa kafejnīca, bufete un bārs ar vaļēju verandu, terasēm;
- Mazumtirdzniecības un pakalpojuma objekts;
- Palīgēka;
- Parks, skvērs, apstādījumi, sporta un rotaļu laukums;
- Publiskā tualete;
- Aptieka;
- Inženiertehniskās apgādes tīkli un būves;
- Darījumu iestāde;
- Autostāvieta.

Teritorijas papildizmantošanas veidi nav noteikti.

Teritorijai ir noteikti šādi apbūves parametri:

- minimālā jaunveidojamā zemesgabala platība – 2500 m²;
- maksimālais apbūves augstums – nedrīkst pārsniegt 15 m, palīgēkām – 8 m;
- maksimālais apbūves blīvums – līdz 40%;
- brīvā zaļā teritorija – 30%;
- maksimālais stāvu skaits – 3 stāvi; palīgēkām – 1 stāvs un jumta izbūve.

Lokālpilnojumā teritorijā noteiktas **“Tehniskās apbūves teritorijas (Ta)”**, kas ir zemes vienības, pilsētā, ciemos un lauku teritorijās, kurām noteikts izmantošanas veids ar mērķi nodrošināt inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izbūvei, uzturēšanai, funkcionēšanai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju un transporta infrastruktūru.

Teritorijas atļautā izmantošana ir:

- Inženiertehniskās apgādes tīkli un būves;
- Atkritumu apsaimniekošanas vieta un uzņēmums;
- Alternatīvās enerģijas ieguves objekts;
- Palīgēka;
- Ugunsdzēsēju depo;
- Autostāvieta;
- Ražošanas uzņēmums, kas nerada būtisku ietekmi uz apkārtējo vidi.

Gar Līgatnes upi lokālpilnojumā teritorijā noteiktas **“Dabas un apstādījumu teritorijas (DA)”**, ko raksturo sabiedrībai brīvi pieejamas dabas vai daļēji pārveidotas un apbūvētas zemes vienības pilsētā un ciemos teritorijas, kuru izmantošana saistīta ar rekreāciju, sportu, tūrismu vai kvalitatīvas dabas un kultūrvides nodrošināšanu. Šo teritoriju galvenais izmantošanas veids nav apbūve.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi:

- Parks, skvērs, dārzs, apstādījumi;
- Mežaparks;
- Piemiņas vieta;
- Kapsēta, kapliča;
- Sporta un rotaļu laukums;
- Teritorijas labiekārtojums un ar rekreāciju saistīta būve;
- Gājēju celiņš un veloceliņš;

- Organizēta peldvieta;
- Laivu piestātne;
- Glābšanas stacija;
- Specifiska atrakciju būve;
- Brīvdabas estrāde;
- Publiskā tualete;
- Skatu tornis;
- Inženiertehniskās apgādes tīkli būves;
- Autostāvvietas.

Teritorijas papildizmantošanas veidi nav noteikti.

Teritorijai ir noteikti šādi apbūves parametri:

- maksimālais apbūves blīvums – līdz 15%;
- brīvā zaļā teritorija – ne mazāk par 85%;
- maksimālais stāvu skaits – netiek noteikts.

Gar Līgatnes upi lokālpārplānojuma teritorijā noteiktas arī **“Mežu teritorijas (M)”**, kas ir zemes vienības vai to daļas, kurām noteikta funkcija – mežsaimnieciskā darbība, rekreācija un dabas aizsardzība. Šo teritoriju galvenais izmantošanas veids nav apbūve.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi ir:

- Mežsaimnieciskā izmantošana;
- Mežaparks;
- Kapsēta, kapliča;
- Publiskā tualete;
- Lauksaimnieciskā izmantošana (tai skaitā kultivēto ogu, audzēšana);
- Raksturīgās meža ainavas, dabisko biotopu, mikrolietumu un savdabīgo meža struktūrelementu (koki, gravas, kāpas, lauces, smiltāji u.c.) saglabāšana;
- Ceļu uzturēšana, renovācija un rekonstrukcija;
- Ūdeņu teritorijas;
- Izziņas, pastaigu, sporta taku, veloceliņu, skatu un novērošanas torņu ierīkošana;
- Mazo atpūtas vietu, kas saistītas ar iezīmētiem pastaigu vai ceļojumu maršrutu tīkliem iekārtošana;
- Intensīvi izmantojamo atpūtas vietu ar nepieciešamajiem labiekārtojumiem un pakalpojumiem iekārtošana, paredzot specializētus izmantošanas noteikumus;
- Ar mežsaimniecisko darbību, medību saimniecību un medību tūrismu saistītas ēkas un būves.
- Savvaļas dzīvnieku audzēšanas dārzs;
- Esošo ēku un būvju renovācija vai rekonstrukcija ievērojot apbūves noteikumus noteiktos apbūves parametrus konkrētiem būvju veidiem;
- Inženiertehniskās apgādes tīkli un būves;
- Derīgo izrakteņu iegūšana (saskaņā ar noteikumu 4.7. nodaļā „Derīgo izrakteņu ieguve” noteiktajām prasībām un nosacījumiem).

Teritorijas papildizmantošanas veidi nav noteikti.

Līgatnes upes ūdens teritorija noteikta kā **“Ūdeņu teritorija (Ū)”**, kas ir zemes vienības pilsētā, ciemos un lauku teritorijās, kurām noteikts izmantošanas veids ar mērķi nodrošināt racionālu un ilgtspējīgu ūdeņu resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai, transportam, rekreācijai un dabas aizsardzībai. Šo teritoriju galvenais izmantošanas veids nav apbūve.

Atļautā izmantošana ir:

- Publiskie ūdeņi;
- Fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošo ūdeņu teritorijas;
- Dīķsaimniecība;
- Peldvietas, peldētavu laipas un citas ar atpūtu, sportu un tūrismu saistītās būves;
- Laivu piestātnes;
- Tilti, aizsprosti, krasta nostiprinājumi un citas hidrotehniskas būves.

Kā citi noteikumi minēti:

- Nav atļauts patvaļīgi izmainīt upju, strautu un ūdenstilpju krasta joslu. Lai novērstu krastu tālāku eroziju, likumdošanā noteiktajā kārtībā ir izstrādājams krastu nostiprināšanas projekts;
- Nav atļauta upju un strautu iztaisnošana;
- Airu laivu un citu nemotorizēto ūdens braucamrīku, kā arī laivu ar elektromotoriem izmantošanu publiskajos ūdeņos regulē pašvaldības saistošie noteikumi;
- Prasības meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju izmantošanai lauksaimniecības zemēs dotas apbūves noteikumu 6.8. nodaļā „Prasības meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju ierīkošanai un saglabāšanai”.

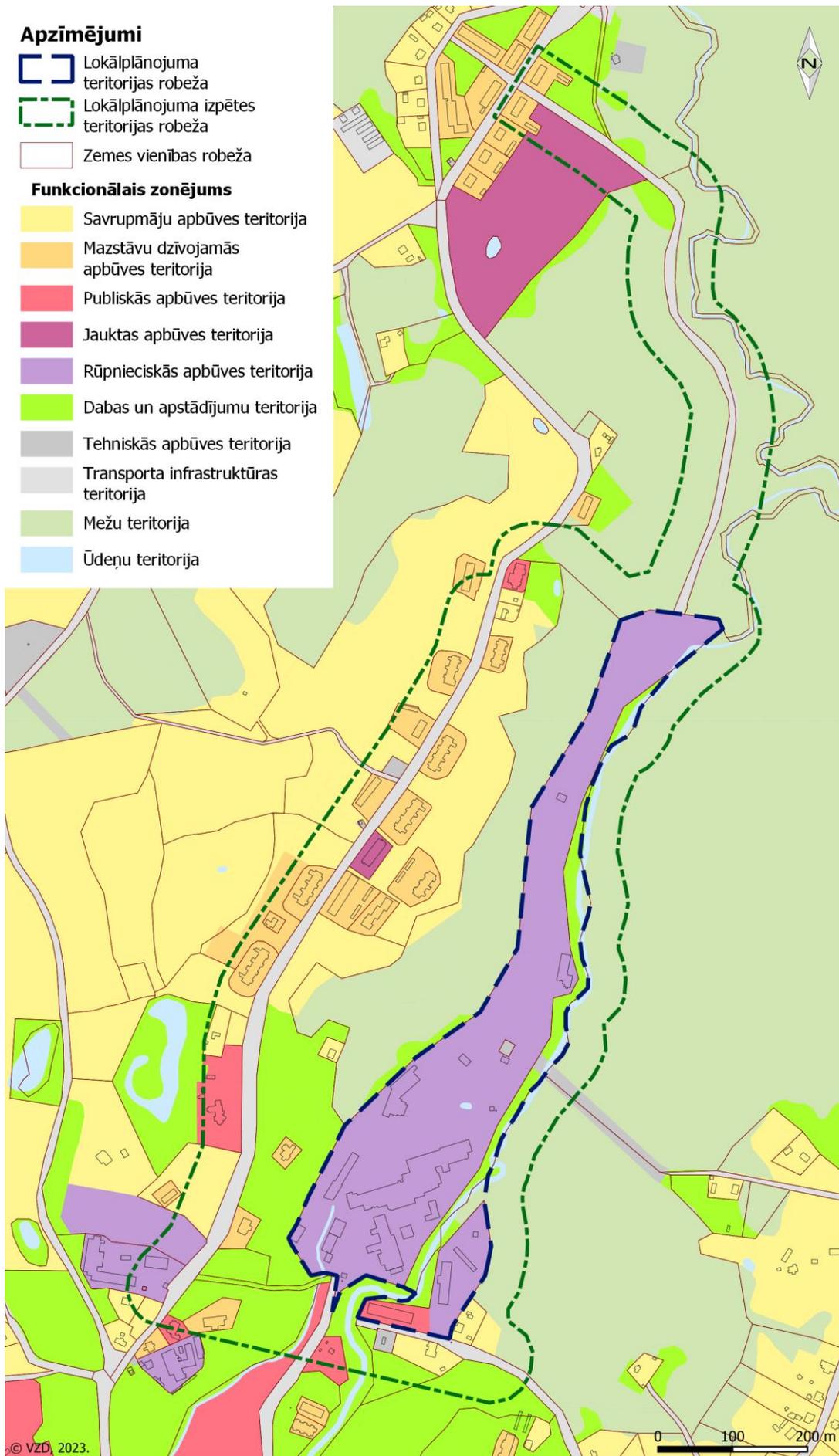
Saskaņā ar Līgatnes TP plānojuma sastāvā esošo Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 7.pielikumu “Spēkā esošo detālplānojumu saraksts” un portāla www.geolatvija.lv publiski pieejamo informāciju, lokālplānojuma teritorijai Pilsoņu ielā 1 un teritorijai b/a nav spēkā esošu detālplānojumu vai lokālplānojumu.

Apzīmējumi

- Lokālpilānojuma teritorijas robeža
- Lokālpilānojuma izpētes teritorijas robeža
- Zemes vienības robeža

Funkcionālais zonējums

- Savrupmāju apbūves teritorija
- Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija
- Publiskās apbūves teritorija
- Jauktas apbūves teritorija
- Rūpnieciskās apbūves teritorija
- Dabas un apstādījumu teritorija
- Tehniskās apbūves teritorija
- Transporta infrastruktūras teritorija
- Mežu teritorija
- Ūdeņu teritorija

Attēls 34 Lokālpilānojuma teritorijas funkcionālais zonējums. Avots: Līgatnes Teritorijas plānojums.

4.3. TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS NOSACĪJUMI SASKAŅĀ AR CĒSU NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJU 2022.-2036. GADAM

Saskaņā ar spēkā esošo "Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022.-2036. gadam" 2.1. redakciju (turpmāk Stratēģija), Cēsu novads kā savu attīstības vīziju definējis "Cēsu novads – vieta iespējām!". Novada pamatvērtība ir cilvēks un viņa labsajūta; lielākās priekšrocības ir tā ekonomiskā aktivitāte kā reģionālās nozīmes centram pakalpojumu, ražošanas, kultūras jomās un stabils iedzīvotāju skaits, savukārt kā dzinulis attīstībai noteikts cilvēks un tā mijiedarbība ar apkārtējo vidi – ekonomiskās iespējas un labklājība, sociālā drošība, iesaistīšanās iespējas, uzlabojot savu un apkārtējo dzīvi, iespēja darboties kultūras jomās un baudīt augstākās raudzes mākslu, kā arī draudzīga, zaļa un pieejama vide ikvienam cilvēkam, kas dzīvo vai viesojas Cēsu novadā.

Cēsu novada kultūrvēsturiskais mantojuma dažādība atzīmē novadu gan vietējā, gan pasaules mēroga kartē, veicinot vietas atpazīstamību, kā arī mudinot mantojuma vērtības glabāt un rūpēties par tām.

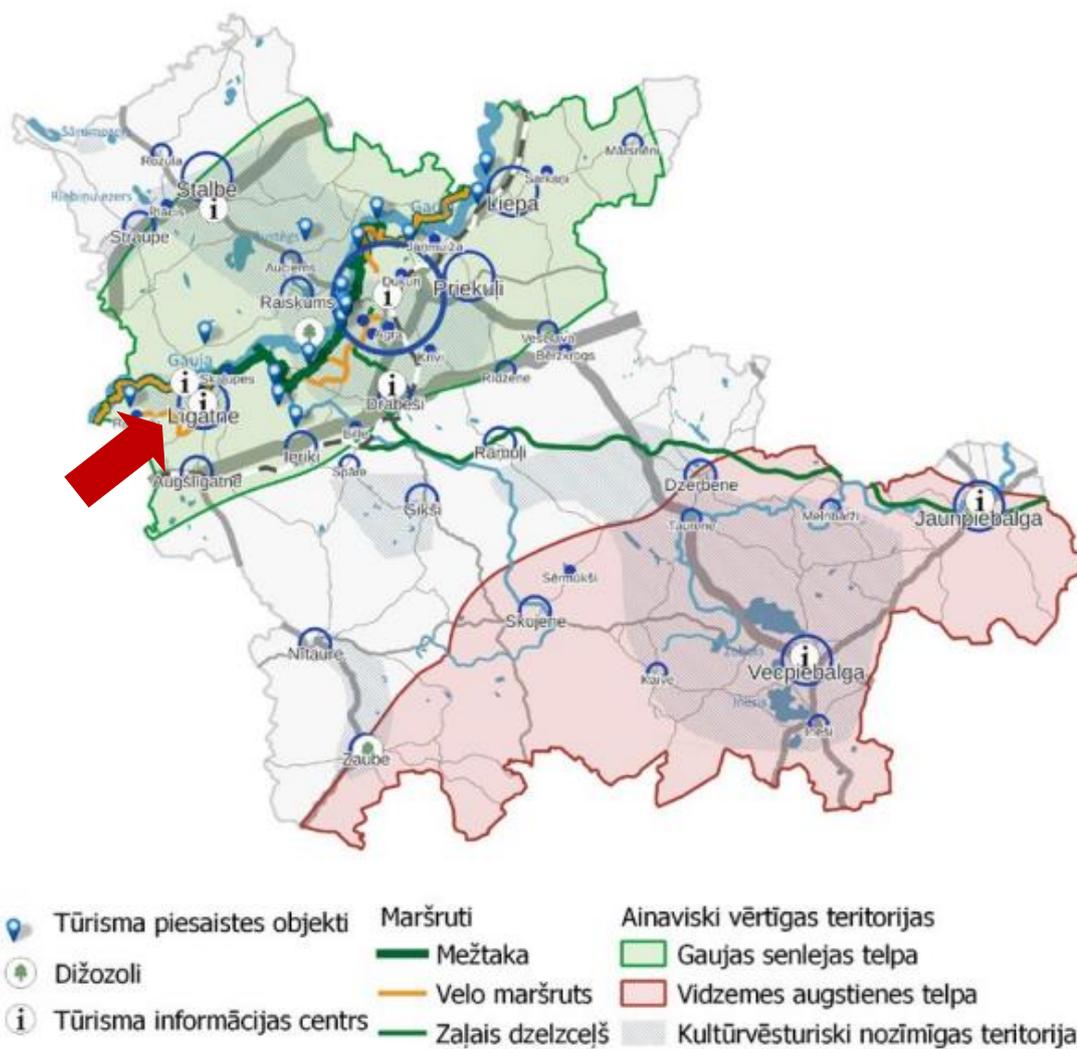
Plānojot attīstību, ir izvirzīti dažādi Stratēģiskie mērķi (turpmāk – SM) un Ilgtermiņa prioritātes (IP), tostarp:

- ▶ **SM2** "Augsta iedzīvotāju dzīves kvalitāte";
- ▶ **SM3** "Atpazīstama kultūras un tūrisma vieta Eiropas mērogā";
- ▶ **SM4** "Videi draudzīgs, ilgtspējīgs un klimatneitrāls novads";
- ▶ **IP1** "Efektīva uzņēmējdarbības ekosistēmas veidošana un jaunu darba vietu radīšana";
- ▶ **IP3** "Konkurētspējīga novada identitāte, kas balstīta radošajās, kultūras un tūrisma industrijās";
- ▶ **IP4** "Efektīva un ilgtspējīga esošā novada resursu izmantošana un dabas vides saglabāšana".

Balstoties uz minētajiem aspektiem, lokālplānojuma teritorijas attīstīšana ir stratēģiski svarīga nolikto mērķu un prioritāšu īstenošanai. Stratēģijā **Līgatne ir noteikta kā novada nozīmes attīstības centrs**. Novada nozīmes attīstības centri stratēģijā noteikti kā novada blīvākās apdzīvotuma teritorijas, kur iespēja gūt koncentrētu publisko pakalpojumu klāstu, veidojot policentrisku attīstības modeli kopējā novada telpiskajā struktūrā. Tajos koncentrē pakalpojumus, kuri nodrošina pievilcīgu dzīves vidi un priekšnoteikumus ekonomikas attīstībai. Jānodrošina visa veida infrastruktūras attīstība, pamata pakalpojumi, mājokļu, kultūras, brīvā laika pavadīšanas iespējas un uzņēmējdarbības aktivitātes.

Ainaviski vērtīgas un kultūrvēsturiski nozīmīgas teritorijas ir pamatne tūrisma un rekreācijas nozīmes teritoriju attīstībai. Kultūrvēsturiski nozīmīgas teritorijas novada mērogā ir noteiktas vietās, kur atrodas valsts aizsargājami kultūrvēsturiskie pieminekļi un kultūrvēsturiskie objekti. Savukārt ainaviski vērtīgas teritorijas noteiktas, lai saglabātu to raksturīgo kultūrainavu un dabiskās vērtības, kas tajās ir sastopamas. **Līgatne ir iekļauta ainaviski vērtīgā - Gaujas senlejas telpā** (skatīt 36. attēlu), kā arī tā ir kultūrvēsturiski nozīmīga teritorija. Vadlīnijās ir noteikts: *"Veicināt ilgtspējīgu kultūras mantojuma pārvaldību, noteikt teritorijas plānojumā nosacījumus valsts nozīmes pilsēt būvniecības pieminekļu un aizsardzības zonas robežās, lai saglabātu raksturīgo vēsturisko apbūves augstumu, būvniecības un apdares materiālus u.c. faktorus."*

Funkcionālā zonējuma maiņa no Rūpniecības teritorijas uz Jaukta centra apbūves teritoriju rada iespēju attīstīt lokālplānojuma teritoriju, kā daudzfunkcionālu Līgatnes daļu, veidojot to kā tūrisma un kultūras centru (SM3, IP3), kā arī komerciālās aktivitātes centru (IP1), uzlabojot ne vien apkārtējās vides kvalitāti (SM4, IP4), bet arī iedzīvotāju dzīves kvalitāti (SM2).

Attēls 35 Ainaviski vērtīgas un kultūrvēsturiski nozīmīgas teritorijas. Avots: Cēsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2036. gadam.

5. TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA

5.1. AUTOTRANSPORTA UN GĀJĒJU PLŪSMAS, GALVENIE VIRZIENI

Līgatnes papīrfabrika atrodas Līgatnes pilsētā uz ziemeļiem no centra, kas ērti sasniedzama gan braucot ar automašīnu, gan pārvietojoties ar kājām. Teritorijai ir izveidoti atsevišķi trīs dažādi piekļuves punkti – galvenā ieeja no Brīvības ielas (D kategorijas iela), piekļuve no Pilsoņu ielas (E kategorijas iela) teritorijai b/n, kura ar tiltu savienota ar Līgatnes papīrfabriku, kā arī plānota E kategorijas iela (vēsturisks ceļš), kas plānots kā Beiverkas ielas pagarinājums un nodrošinās piekļuvi lokālpilnojumam teritorijai no ziemeļu puses (skatīt 41. attēlu). Parka iela, kas savieno Gaujas un Brīvības ielas, nodrošina piekļuvi teritorijai no rietumu puses.

Beiverkas ielas pagarinājuma vietā šobrīd atrodas daļēji aizaugusi gājēju taka (skatīt 39. attēlu), kur vērojamas liecības par vēsturisku zemes ceļu – plata, līdzena zemes pamatne gar takas malām un ~19.gs. beigās būvēts laukakmens mūra tilts pār strautu (kanālu), pie Līgatnes papīrfabrikas ziemeļu robežas (skatīt 38. attēlu). Brīvības un Pilsoņu ielas savstarpēji ir savienotas tikai ar gājēju tiltu pāri Līgatnes upei (skatīt 37. attēlu). Minētie apstākļi limitē autotransporta piekļuvi teritorijai upes labajā krastā. Autotransportam paredzētais tilts starp teritoriju Pilsoņu ielā 1 un b/n šobrīd ir slēgts un nav publiski pieejams (skatīt 40. attēlu), bet ir izmantojams teritorijas iekšējai transporta organizācijai.

No Līgatnes centra papīrfabrikas teritorija ir sasniedzama aptuveni piecu minūšu laikā. Brīvības ielas vienā pusē ir izbūvēts gājēju ceļš, radot drošu vidi gājējiem. Gar lokālpilnojumam teritoriju ierīkotas arī pastaigu takas ar un bez labiekārtojuma (kāpnēm un platformām), kas savieno pilsētas centrālo daļu ar perifēriju. (skatīt 42. attēlu).

Līgatnes pilsēta un lokālpilnojumam teritorija atrodas nepilnu 10 minūšu brauciena attālumā no valsts galvenā autoceļa A2 (Rīga—Sigulda—Igaunijas robeža (Veclaicene) jeb Vidzemes (Pleskavas) šoseja), kas nodrošina labu savienojamību ar galvaspilsētu Rīgu, un novada centru Cēsi.

Attēls 36 Gājēju tilts pāri Līgatnes upei, kas savieno Brīvības un Pilsoņu ielu [1]. Avots: METRUM.

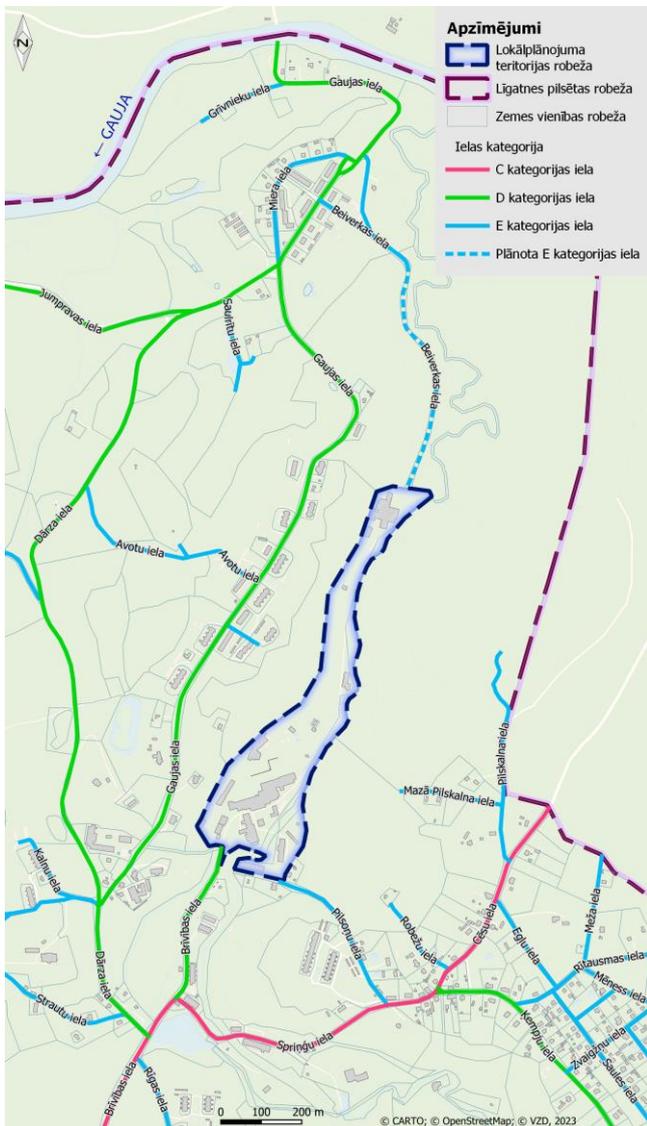
Attēls 37 Tilts, kas savieno lokālpilnojumam teritoriju ar plānoto Beiverkas ielu [14]. Avots: METRUM.

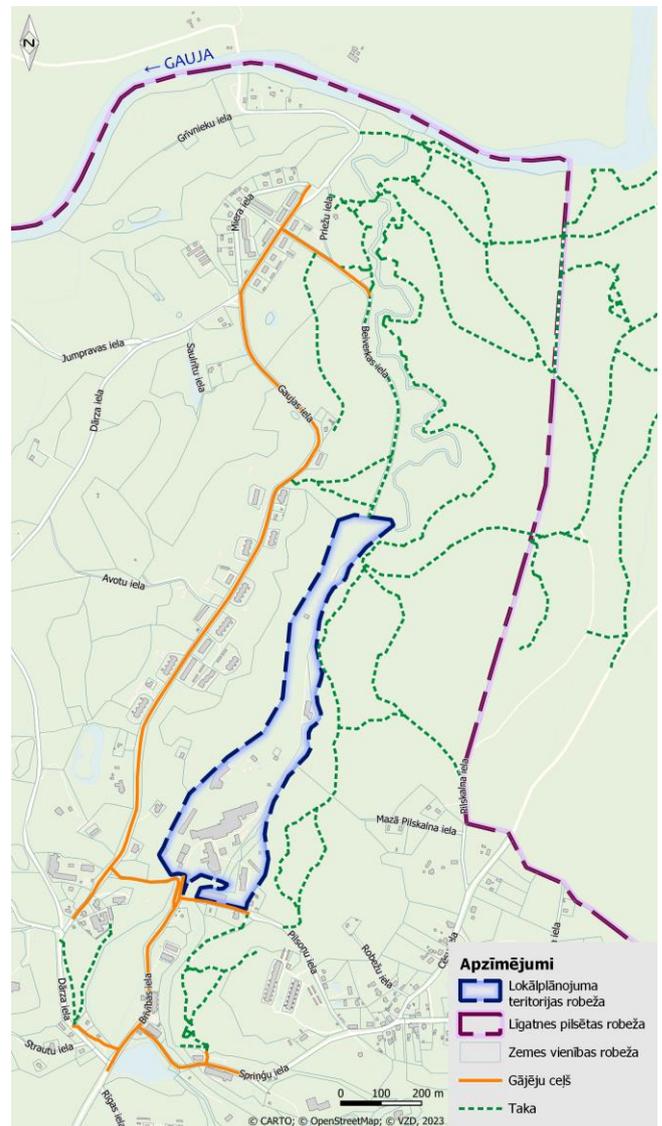
Attēls 38 Vēsturiskā un plānotā Beiverkas iela [15]. Avots: METRUM.

Attēls 39 Tilts pāri Līgatnes upei, kas savieno zemesgabalu Pilsoņu ielā 1 ar zemesgabalu b/n [5]. Avots: METRUM.

Attēls 40 Ielu kategorijas. Avots: Līgatnes Teritorijas plānojums.

Attēls 41 Gājēju ceļi un takas. Avots: OpenStreetMap.

5.2. SABIEDRISKAIS TRANSPORTS

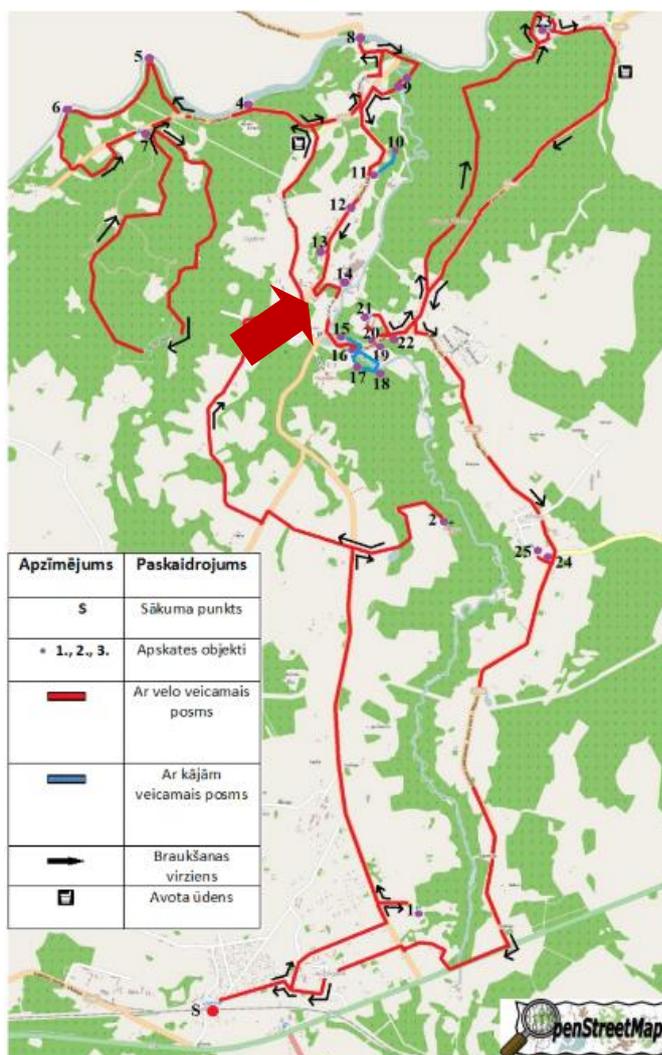
Līgatnes pilsētā nav izveidots lokāls sabiedriskā transporta tīkls. Sabiedriskā transporta funkciju nodrošina starppilsētu autobusi un dzelzceļš, taču galvenais sabiedriskā transporta mezgls atrodas aptuveni 7 kilometru attālumā Augšlīgatnē, t. sk. arī dzelzceļa stacija “Līgatne”. Savienojumu starp Augšlīgatni un Līgatni nodrošina autobuss. Analizējot esošo sabiedriskā transporta nodrošinājumu, teritorija ir sasniedzama arī ar sabiedrisko transportu, kas kursē diez gan bieži, pārvadājumus nodrošina AS CATA:

- Cēsu AO – Fabrika vai Fabrika Cēsu AO (pieturvieta Brīvības ielā starp Dārza un Rīgas ielu Līgatnē) kursē trīs reizes dienā: no rīta, pusdienlaikā un vakarā;
- Cēsis AO – Rīgas SAO (ar pieturvietu uz Līgatne A2) kursē no plkst. 6 līdz plkst. 19 ar aptuveni stundas intervālu un Rīga SAO-Cēsis AO (ar pieturvietu uz Līgatne A2) kursē no plkst. 8 līdz 21:30 ar stundas intervālu;
- Līgatne – Fabrika kursē 10 reizes dienā, Fabrika – Līgatne kursē 11 reizes dienā, līdz ar to nodrošinot Augšlīgatnes sasaisti ar Līgatni.

Vilcienu kustība tiek nodrošināta maršrutā Rīga-Valga (ar pieturu Augšlīgatnē) četras reizes dienā, kas nodrošina arī tādu pilsētu kā Cēsis un Valmiera sasniedzamību.

5.3. VELO INFRASTRUKTŪRA

Līgatnes pilsētā kā arī lokālplānojuma teritorijā nav izbūvēta atdalīta velo infrastruktūra, bet ir ierīkoti velo maršruti gan pilsētā, gan ārpus tās. To novietojums Gaujas Nacionālajā parkā, kā arī unikālās ainavas un dabas skati radījuši pastiprinātu uzmanību un interesi aktīvās atpūtas cienītāju vidū. Līgatne un tās apskates objekti iekļauti dažādos velo maršrutos (skatīt 43. attēlu).

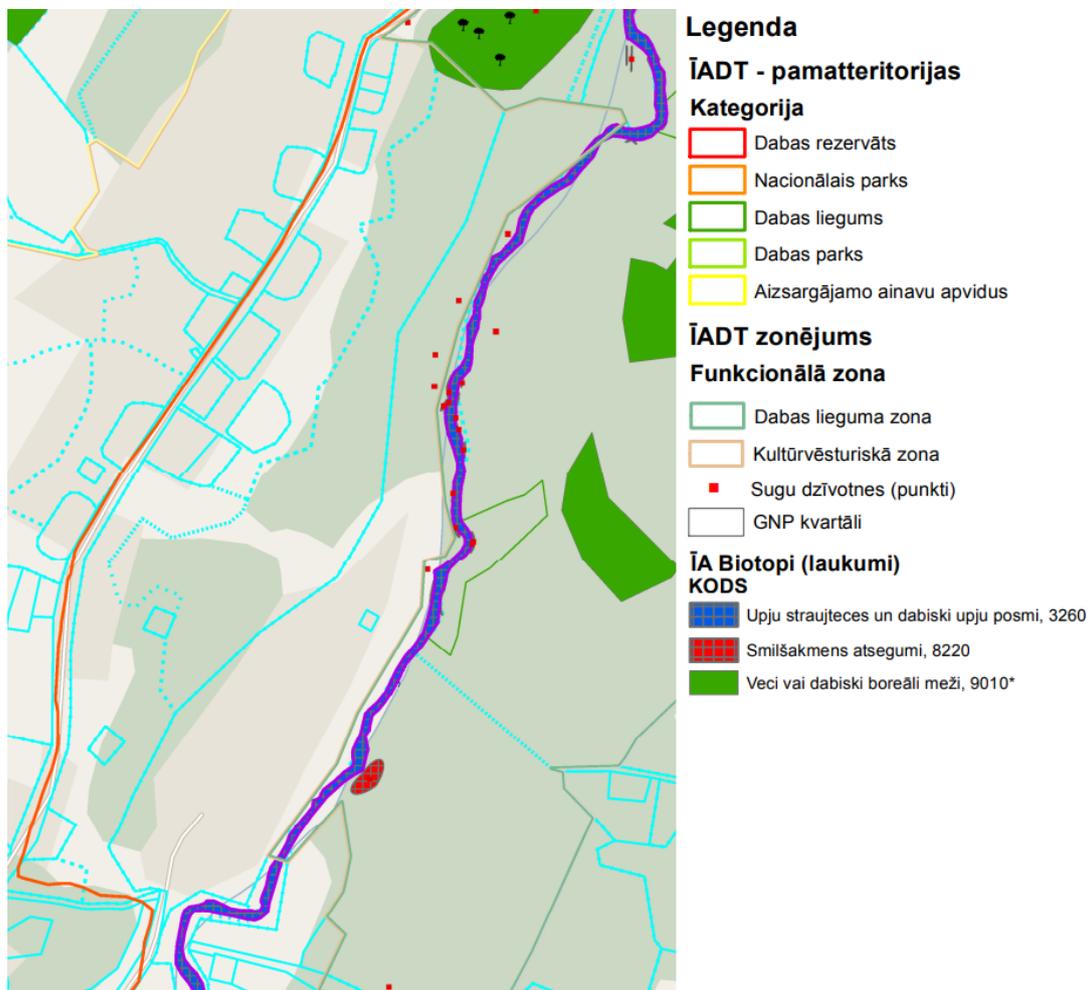

Attēls 42 Velo maršruti Līgatnes pagastā. Avots: Līgatnes Tūrisma Informācijas centrs.

6. DABAS UN VIDES KVALITĀTES ASPEKTI

Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" pieejamo informāciju (dati skatīti 2023.gada 2.jūnijā), Lokālplānojuma teritorijas zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 42110020004 ir reģistrētas sugu dzīvotnes punkti zīdītājiem – naktssikspārnis (*Myotis* sp.), sikspārnis (*Chiroptera* sp.), brūnais garusainis (*Plecotus auritus*), Naterera naktssikspārnis (*Myotis nattereri*), ūdeņu naktssikspārnis (*Myotis daubentonii*), ziemeļu sikspārnis (*Eptesicus nilssoni*), un sugu dzīvotnes punkti bezmugurkaulniekiem - zaļā upjuspāre (*Ophiogomphus cecilia*).

Kā arī zemes vienībā ar kadastra apzīmējumiem 42110060201, 42110020920 ir reģistrēti īpaši aizsargājami biotopi - Upju straujtecis un dabiski upju posmi 3260*, Smilšakmens atsegumi 8220*, sugu dzīvotnes punkti zīdītājiem – ziemeļu sikspārnis (*Eptesicus nilssoni*), un sugu dzīvotnes punkti bezmugurkaulniekiem - upju micīte (*Ancylus fluviatilis*),

Attēls 43 Īpaši aizsargājamas dabas vērtības. Avots: Dabas datu pārvaldības sistēma "OZOLS".

6.1. GAUJAS NACIONĀLAIS PARKS

Saskaņā ar Gaujas Nacionālā parka likuma (turpmāk – GNP Likums) 1. panta pirmo daļu, 2. panta otro daļu, 1. un 2. pielikumu, kā arī Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumu Nr.317 “Gaujas Nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 317) 2. punktu, 1. un 2. pielikumu, lokālpilnojošuma teritorija atrodas valsts nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā – Gaujas Nacionālajā parkā, kultūrvēsturiskajā zonā un dabas lieguma zonā (skatīt 45. attēlu).

Balstoties uz Noteikumiem Nr. 317., attiecīgajām zonām papildus izstrādāti noteikumi saimnieciskās darbības kontrolēšanai.

Dabas lieguma zonā aizliegts:

- lai samazinātu savvaļas sugu dzīvnieku bojāeju, – pļaut lauksaimniecībā izmantojamās zemes un lauces virzienā no malām uz centru. Nelīdzena reljefa apstākļos pļauj slejās virzienā no lauka atklātās malas (arī no pagalma, ceļa, atklāta grāvja, žoga, upes vai ezera) uz krūmāju vai mežu;
- pārveidot dabisko ūdensteču un ūdenstilpju gultnes (tai skaitā paplašināt, tīrīt un padziļināt Gaujas atteku un vecupju gultnes) un krasta līniju. Aizliegums neattiecas uz minēto darbību veikšanu pēc Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas: [..];
- būvēt hidrotehniskas būves uz dabiskām ūdenstecēm un ūdenstilpēm un ierīkot meliorācijas sistēmas, kā arī veikt to pārbūvi (rekonstrukciju) un atjaunošanu (renovāciju). Aizliegums neattiecas uz minēto darbību veikšanu ekspluatācijas un drošības aizsargjoslās vai pēc Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas: [..];
- būvēt rūpnīcas, rūpnieciskās pārstrādes uzņēmumus, kā arī citus rūpnieciskās ražošanas un tās infrastruktūras objektus (izņemot mājražošanas un amatniecības uzņēmumus);
- būvēt rindu mājas un daudzstāvu (trīs un vairāk stāvu) ēkas (izņemot pārbūvi (rekonstrukciju) un atjaunošanu (renovāciju));

Tiek noteikti arī citi papildus ierobežojumi koku izciršanai un meža apsaimniekošanai un citu saimniecisko darbību veikšanai.

Kultūrvēsturiskajā zonā aizliegts:

- iegūt derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdens ieguvu;
- bojāt vai iznīcināt vēsturiski izveidoto ceļu tīklu, alejas, parkus, vēsturiskos stādījumus, tiltus un hidrotehniskās būves, kā arī citus infrastruktūras objektus un vēsturiskās ēkas (izņemot, ja tas nepieciešams cilvēku vai ceļu satiksmes drošībai un saņemts kompetentās institūcijas administratīvais akts, kas piešķir tiesības veikt minētās darbības);
- būvēt rūpnīcas, rūpnieciskās pārstrādes uzņēmumus, kā arī citus rūpnieciskās ražošanas un tās infrastruktūras objektus (izņemot mājražošanas un amatniecības uzņēmumus);
- būvēt rindu mājas un daudzstāvu (trīs un vairāk stāvu) ēkas (izņemot šādus būvdarbus pilsētās vai pārbūvi (rekonstrukciju) un atjaunošanu (renovāciju));
- rīkot ātrumsacensības, to treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem;
- ieaudzēt un atjaunot mežu stādot vai sējot (izņemot meža atjaunošanu ar vietējām platlapju koku sugām);
- atzarot augošus kokus mežaudzēs (izņemot koku atzarošanu skatu punktu ierīkošanai un uzturēšanai, elektrisko tīklu un citu komunikāciju līniju un infrastruktūras objektu uzturēšanai, kā arī cilvēku un satiksmes drošībai uz ceļiem un šo noteikumu 10.2.apakšpunktā noteiktā kārtībā izveidotos maršrutos);

Tiek noteikti arī citi papildus ierobežojumi koku izciršanai un meža apsaimniekošanai.

Lokālpilnvarotāja teritorija ietilpst ainaviski vērtīgajā teritorijā "Gaujas senlejas ainavu telpa". Gaujas Nacionālā parka mērķis ir aizsargāt Gaujas senlejas un tās apkārtnes unikālās dabas vērtības, vienlaikus nodrošinot teritorijā gan rekreācijas, gan dabas aizsardzības funkcijas.

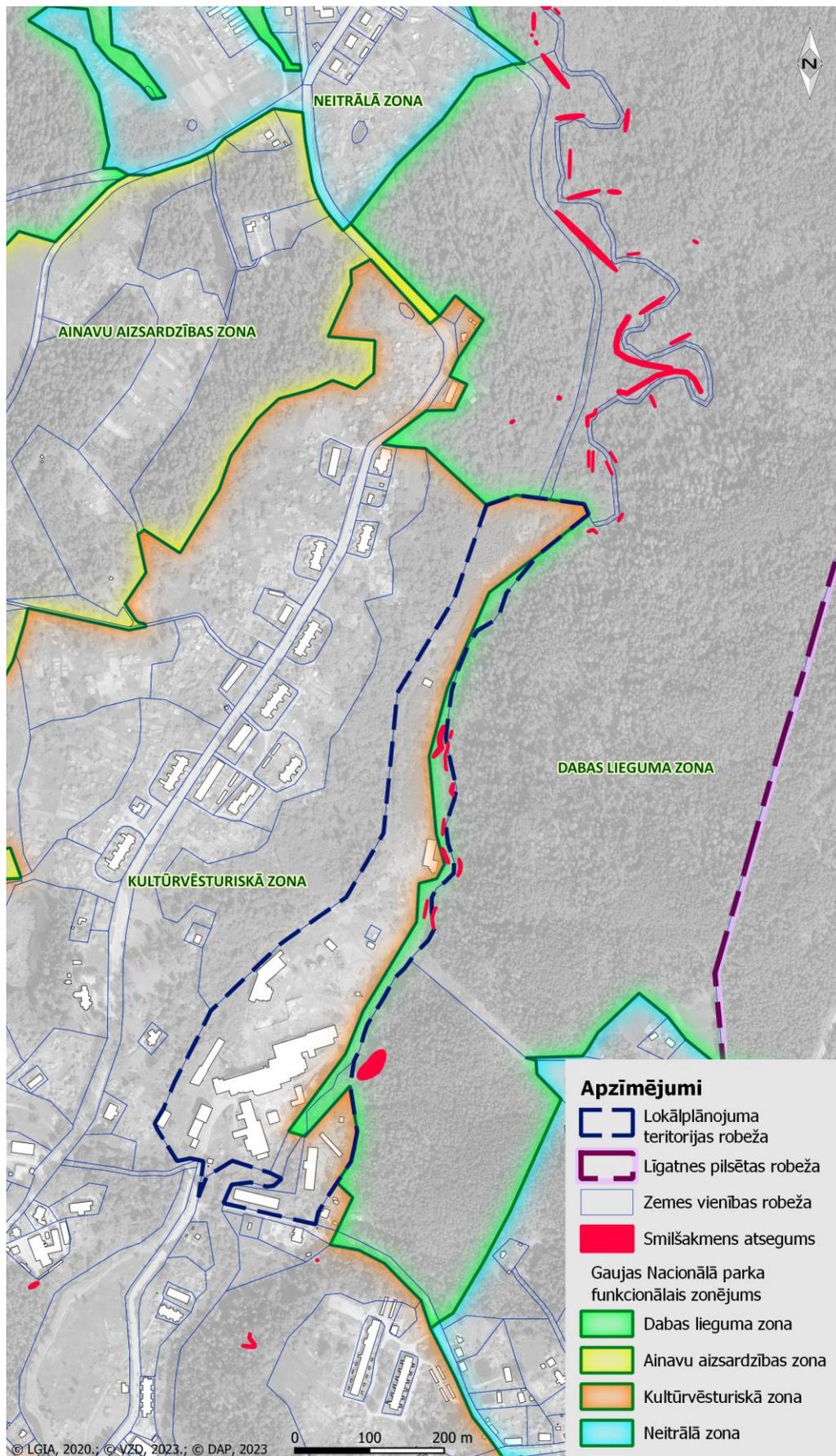
Atbilstoši GNP Likuma 81.pantu un 101.pantu, dabas lieguma zona ir izveidota, lai saglabātu Gaujas senielejai un Gaujas pieteku ielejām raksturīgo dabisko ainavu ar mazpārveidotas dabas biotopu un cilvēku darbības ietekmētu biotopu mozaīku, kā arī saglabātu šajā teritorijā koncentrētos valsts un vietējās nozīmes ģeoloģiskos un ģeomorfoloģiskos dabas pieminekļus un citus dabas pieminekļus. Kultūrvēsturiskā zona ir izveidota, lai nodrošinātu kompleksu aizsardzību īpaši aizsargājamās kultūrvēsturiskajās teritorijās, kā arī teritorijās, kurās koncentrēti kultūras pieminekļi.

Atbilstoši likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 43. panta otrajai daļai un GNP likuma pielikumam, Gaujas Nacionālais parks ietilpst Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju tīklā – Natura 2000.

ležu atsegumi un alu biotopi

GNP ir konstatētas 8310 *Netraucētas alas* (285 objekti), kas ir viens no nozīmīgākajiem biotopiem dabas parkā un ir īpaši raksturīgas Līgatnes apkārtnē. Lai gan pagrabalas ir cilvēku paplašinātas dabiskas alas vai pilnīgi no jauna izraktas, tomēr, ņemot vērā, ka tās izveidotas dabiski atsegtos pamatiežos, atzīmējot to augsto nozīmi sugu aizsardzībā (īpaši sikspārņu ziemošanā), ko papildina arī jaunākie dati par sūnu un ķērpju sugu atradumiem pie pagrabalu ieejām, visas šobrīd neizmantotās pagrabalas un to sistēmas pieskaitāmas ĪA biotopiem un aizsardzība nodrošināma atbilstoši ES nozīmes biotopam 8310 *Netraucētas alas*. Pagrabalas, kas joprojām tiek izmantotas kā pagrabi (ir ierīkotas durvis un tiek glabāti produkti), netiek iekļautas ES nozīmes biotopu sarakstā, bet var būt nozīmīgas sugu dzīvotnes.

Pagrabalas atrodas arī LP teritorijā, atsegumos gar Līgatnes upes krastu. Alas pie Līgatnes papīrfabrikas bijušas nozīmīgas GNP zīdītāju izpētē. Pirmie ticamie dati par GNP sastopamajām sikspārņu sugām ir no 1956. gada, kad ornitologs Georgs Lejiņš ievācis savai kolekcijai sikspārņu galvaskausus un ādiņas smilšakmens alās pie Līgatnes papīrfabrikas.

Attēls 44 Gaujas Nacionālā parka zonējums.

7. AIZSARGJOSLAS UN CITI APGRŪTINĀJUMI

Teritorijas aizsargjoslas un citi teritorijas izmantošanas apgrūtinājumi attēloti 1.pielikumā, kartē "Pašreizējā teritorijas izmantošana". Esošās aizsargjoslas tiek attēlotas saskaņā ar Aizsargjoslu likumu.

Lokālplānojuma teritoriju apgrūcina šādas ekspluatācijas aizsargjoslas:

- ekspluatācijas aizsargjosla gar ielu – sarkanā līnija;
- ekspluatācijas aizsargjosla gar elektriskajiem tīkliem;
- ekspluatācijas aizsargjosla ap gāzes vadu;
- ekspluatācijas aizsargjosla gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem;

Lokālplānojuma teritoriju apgrūcina šāda Sanitārā aizsargjosla:

- aizsargjosla ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtu.

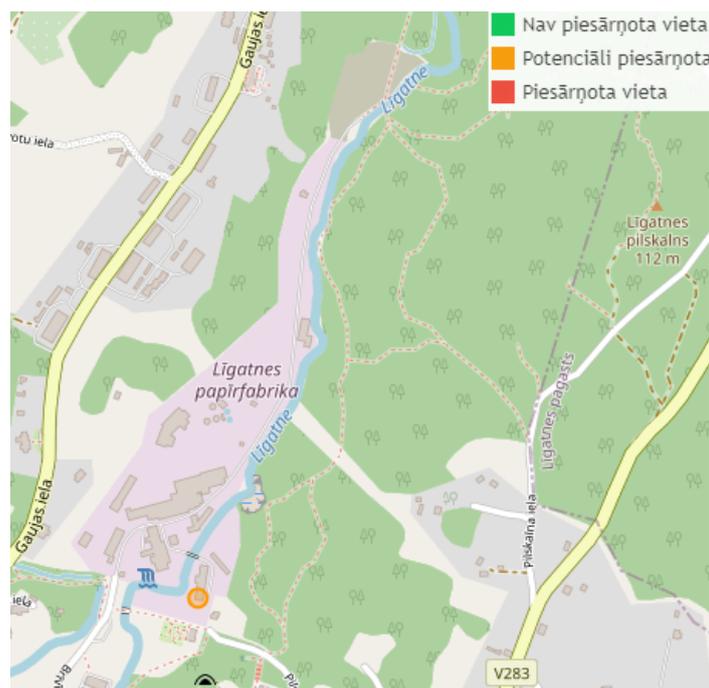
Lokālplānojuma teritoriju apgrūcina šādas Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas:

- Aizsargjosla (aizsardzības zona) ap kultūras pieminekli (Līgatnes pilskalnu, 500 m platumā);
- Virszemes ūdensobjekta aizsargjosla;
- Stingra režīma aizsargjosla ap ūdens ņemšanas vietu (10 m platumā).

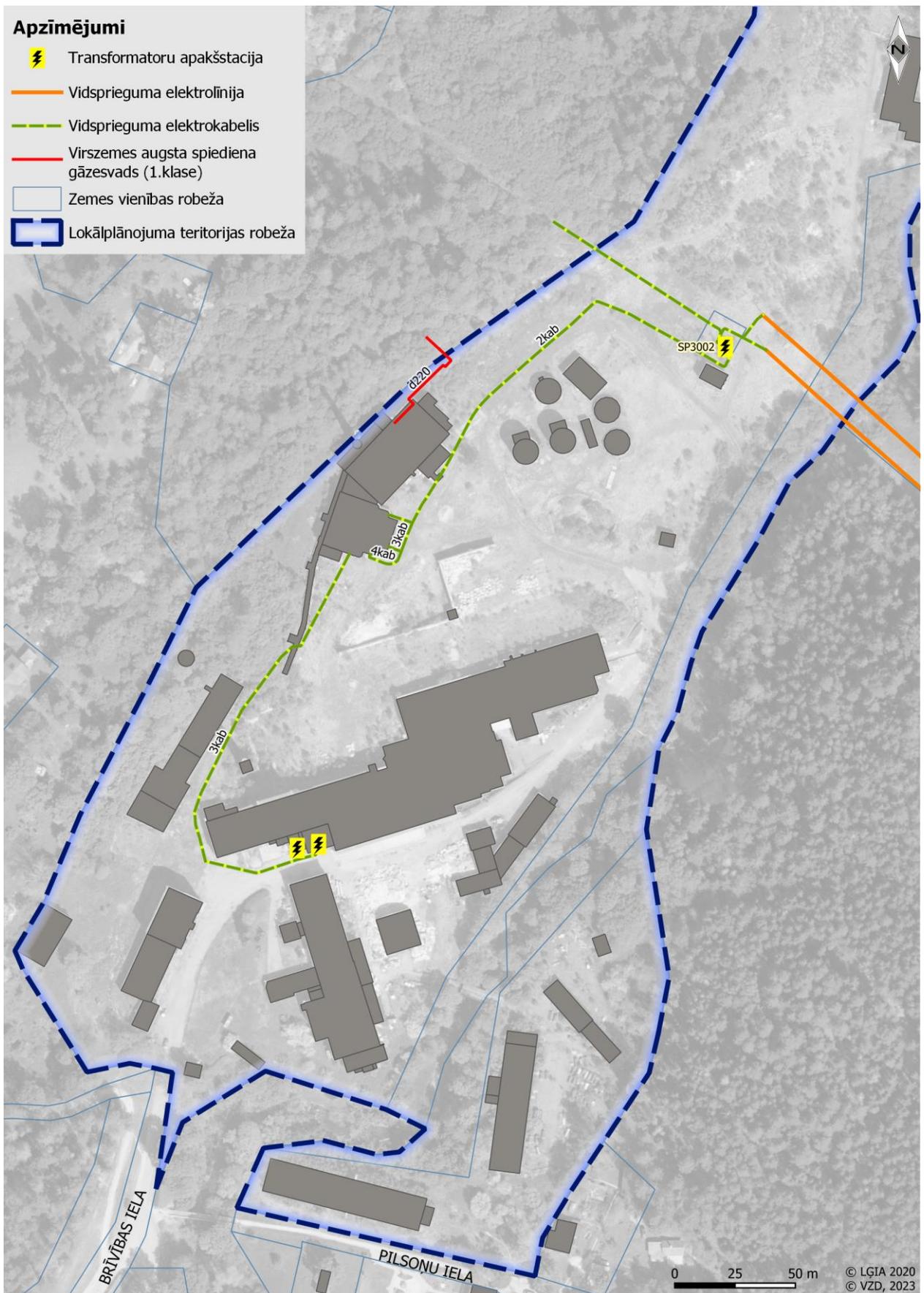
Citi aprobežojumi:

Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centra Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā 2004.gadā ir reģistrēta potenciāli piesārņota vieta zemesgabalā Līgatnē, Pilsoņu ielā 1 (reģ. Nr. 42115/4206). Piesārņotās vietas tips: kokapstrādes rūpniecība (skatīt 46. attēlu). Potenciālā piesārņojuma veids: Organisko vielu piesārņojums (tai skaitā, pesticīdi, šķīdinātāji, polihlorētie bifenioli, fenoli utt.) un Jaukta veida piesārņojums (piesārņojuma savstarpējā mijiedarbība). Ņemot vērā ilgstoši veikto industriālo darbību lokālplānojuma teritorijā, potenciāla piesārņojuma risks pastāv visā LP teritorijā, ne tikai 46. attēlā norādītajā vietā.

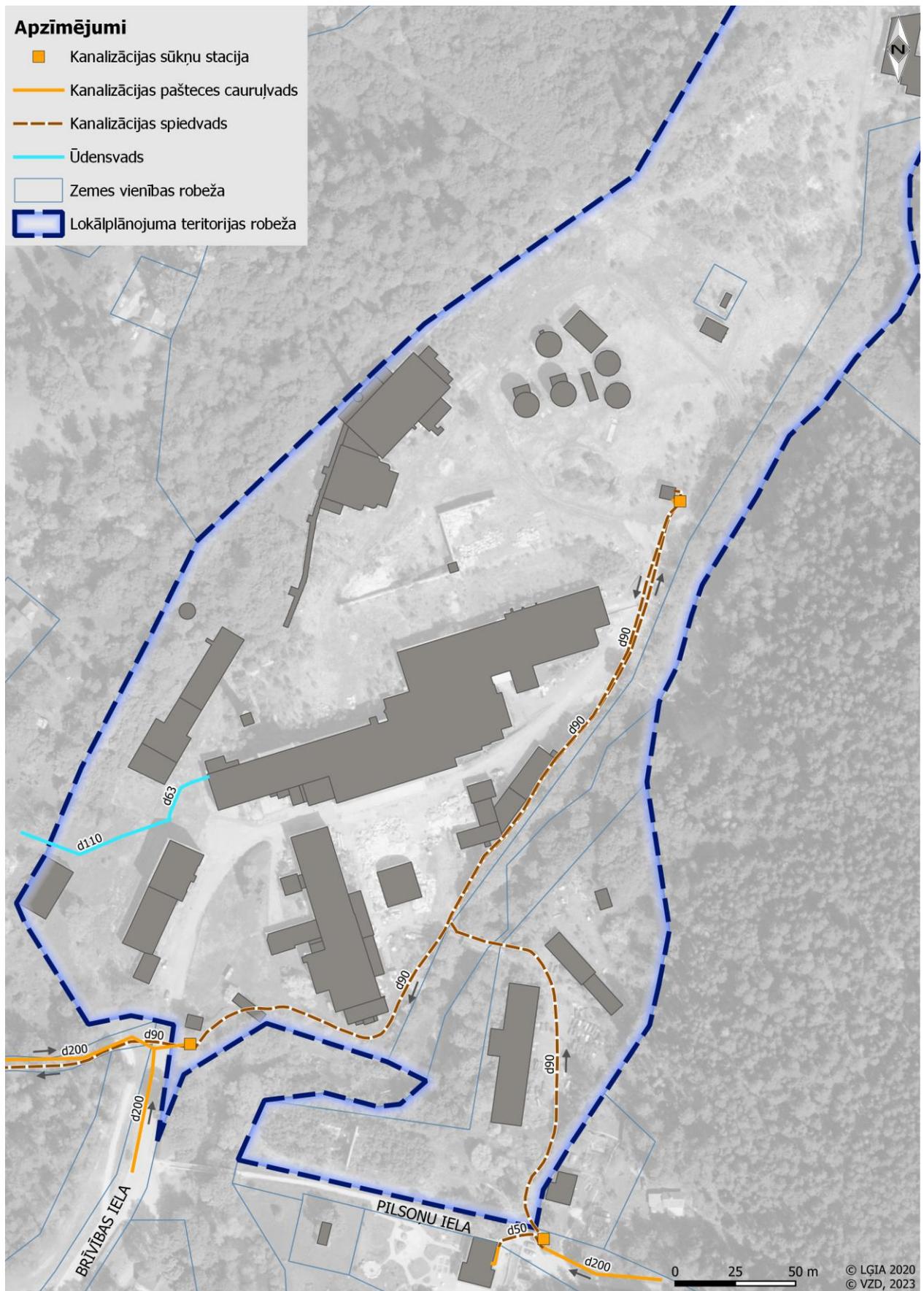
Uzņēmumam SIA "Papīrfabrika "Līgatne"" 2021. gada 15. aprīlī ir izsniegta atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai (Nr. VA11IA0002), kurā noteikts "paredzētās piesārņojošās darbības veids atbilstoši likuma "Par piesārņojumu" 1.pielikumam: (6) Citās nozarēs: 1) iekārtas: b) papīra un kartona ražošanai, kas var saražot vairāk kā 20 tonnas produkcijas dienā."

Attēls 45 Potenciāli piesārņotā vieta lokālplānojuma teritorijā. Avots: Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs.

Attēls 46 Elektroapgāde un gāzapgāde lokālplānojuma teritorijā.

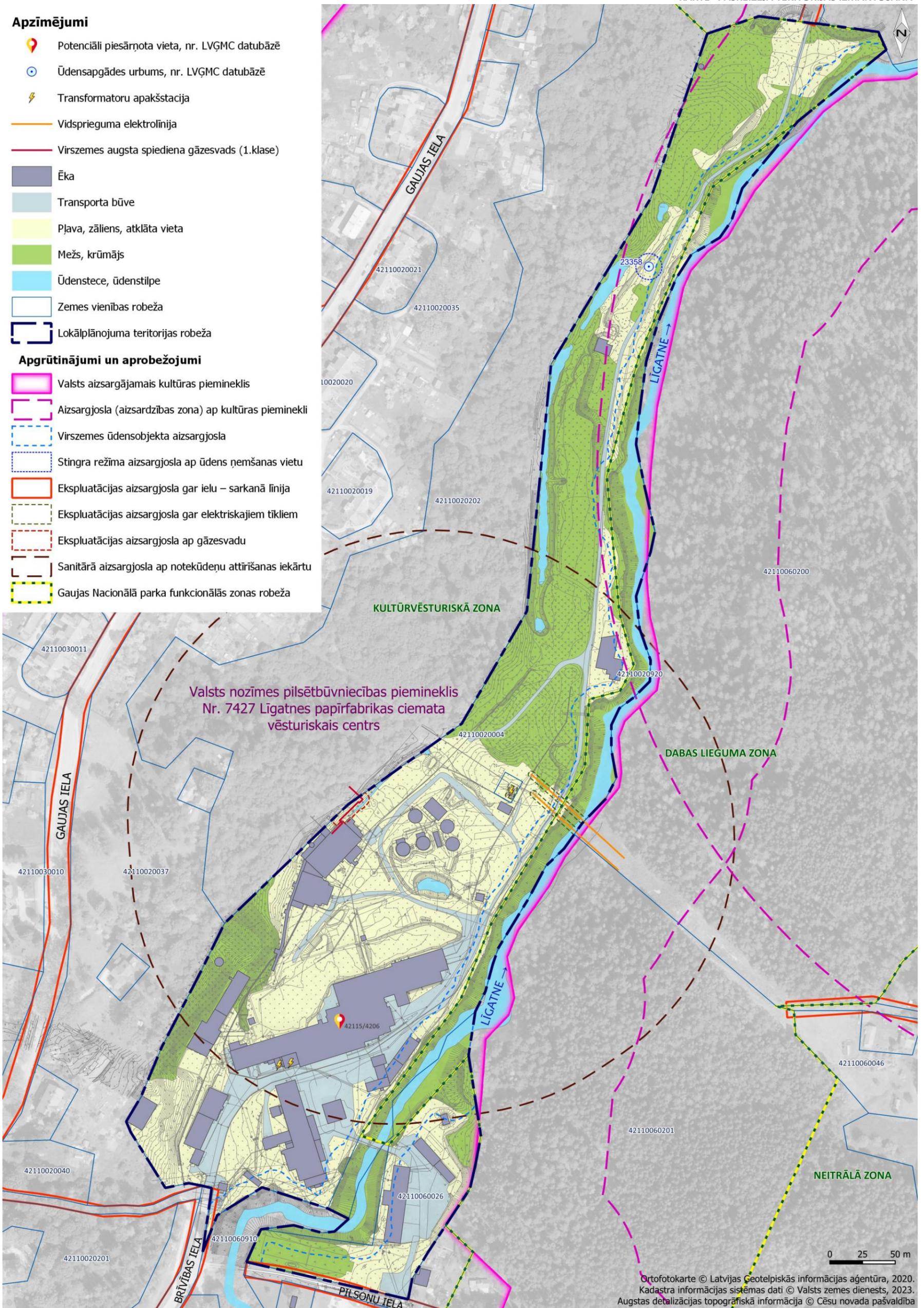
Attēls 47 Centralizētā kanalizācija un ūdens apgāde lokālplānojuma teritorijā

Apzīmējumi

- Potenciāli piesārņota vieta, nr. LVĢMC datubāzē
- Ūdensapgādes urbums, nr. LVĢMC datubāzē
- Transformatoru apakšstacija
- Vidsprieguma elektrolinija
- Virszemes augsta spiediena gāzesvads (1.klase)
- Ēka
- Transporta būve
- Pļava, zāliens, atklāta vieta
- Mežs, krūmājs
- Ūdenstece, ūdenstilpe
- Zemes vienības robeža
- Lokālpilnvarotāja teritorijas robeža

Apgrūtinājumi un aprobežojumi

- Valsts aizsargājams kultūras piemineklis
- Aizsargjosla (aizsardzības zona) ap kultūras pieminekli
- Virszemes ūdensobjekta aizsargjosla
- Stingra režīma aizsargjosla ap ūdens ņemšanas vietu
- Eksploatācijas aizsargjosla gar ielu – sarkanā līnija
- Eksploatācijas aizsargjosla gar elektriskajiem tīkliem
- Eksploatācijas aizsargjosla ap gāzesvadu
- Sanitārā aizsargjosla ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtu
- Gaujas Nacionālā parka funkcionālās zonas robeža

Ortofotokarte © Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra, 2020.
Kadastra informācijas sistēmas dati © Valsts zemes dienests, 2023.
Augstas detalizācijas topogrāfiskā informācija © Cēsu novada pašvaldība